

Előterjesztés

8.

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2016. május 19-i ülésére

Tárgy: Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

Az előterjesztést készítette:

Rostásné Rapcsák Renáta
Intézményi referens

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta

Önkormányzati Bizottság

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László sk.
jegyző

Előterjesztés
Lajosmizse Város Önkormányzata
Képviselő-testületének 2016. május 19-i ülésére

Tárgy: Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

Iktatószám: LMKOH/2381/19/2016.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít.

Az értékelés – a Képviselő-testületi megtárgyalást követően – megküldésre kerül a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére.

Az értékelés tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10) Korm. rendelet 10. számú melléklete előír az önkormányzatok számára.

Az értékelés a fentiek alapján bemutatja

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira;
- az önkormányzat által nyújtott pénzületi, természetbeni ellátások biztosítására vonatkozó adatokat;
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat;
- a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatait, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző ellenőrzésének alkalmával tett megállapításokat
- a jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján;
- a bűnmegelőzési program főbb pontjait (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számát az általuk elkövetett bűncselekmények számát, a bűnelkövetés okait,
- a civil szervezetekkel való együttműködés kereteit.

A Gyvt. 14. §-a alapján a gyermek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzületi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekvédelem sokrétűségét mutatja a beszámoló összeállításához felkért Intézmények száma, amelyek az alábbiak:

- Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye
- Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde

- Fekete István Sportiskolai Általános Iskola
- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal
- Lajosmizse Város Önkormányzata Intézményeinek Gazdasági Szervezete
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya
- Kecskeméti Rendőrkapitányság Lajosmizse Rendőrőrs

A beszámoló elkészítéséhez nyújtott részt vevő valamennyi Intézményvezetőnek és munkatársnak ezúton is köszönetet mondunk.

Kérem a T. Képviselő-testület a beszámoló megvitatására és elfogadására.

Határozat-tervezet

.../2016.(.....) ÖH

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának átfogó értékelése

Határozat

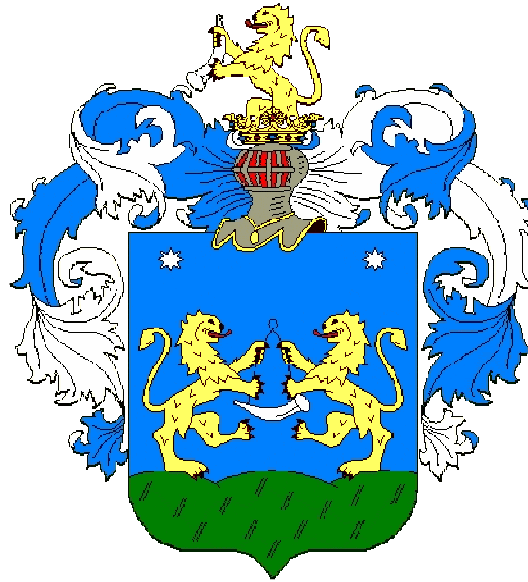
Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. melléklete tartalmi követelményeinek megfelelő, és az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló – az előterjesztés mellékletét képező - átfogó értékelést elfogadja.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2016. május 19.

Lajosmizse, 2016. május 3.

Basky András sk.
polgármester

**BESZÁMOLÓ LAJOSMIZSE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI
FELADATAINAK ELLÁTÁSÁRÓL**

**LAJOSMIZSE
2016.**

BESZÁMOLÓ A GYERMEKVÉDELMI ÉS GYERMEKJÓLÉTI FELADATOKRÓL

Tartalomjegyzék

1. A település demográfiai mutatói.....	6
2. a) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások Lajosmizsén	6
2. b) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások Felsőlajoson.....	7
2. c) A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.	10
3. a.) Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása: gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata.....	12
3.b) A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat a Pártfogó Felügyelői munkáról	26
3.c)A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde beszámolója a 2014.06.01-2015.05.31 időszak gyermekvédelmi tevékenységéről.....	27
3.ca) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegysége gyermekvédelmi beszámolója.....	33
3.cb.) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézményének gyermekvédelmi beszámolója.....	36
3.d.) A Fekete István Sportiskolai Általános Iskola beszámolója a 2014. évi gyermekvédelmi tevékenységéről.....	38
3.da.) A Fekete István Sportiskolai Általános Iskola Felsőlajosi Tagintézményének beszámolója a 2014. évi gyermekvédelmi tevékenységéről.....	39
4.a) A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai – <u>Lajosmizsén</u>	41
4.b.) A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai – <u>Felsőlajoson</u>	41
5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása.....	41
6.a) A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása: Beszámoló a Kecskeméti Rendőrkapitányság Lajosmizse Rendőrőrs gyermekjóléti tevékenységéről - Lajosmizse.....	42
6.b) A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása: Beszámoló a Kecskeméti Rendőrkapitányság Lajosmizse Rendőrőrs gyermekjóléti tevékenységéről – Felsőlajos.....	43
7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).....	43

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának átfogó értékelése

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira:

Lakosság száma és koreloszlása 2015. december 31-én
(Összehasonlító tábla a 2011.-2014. december 31-i adatokkal)

Település	Településtípus	Lakosság (fő)	0-2 éves korúak	3-6 éves korúak	7-14 éves korúak	15-18 éves korúak	0-18 éves korúak
Lajosmizse(2015.)	Város	11.831	381	502	1006	546	2435
Lajosmizse(2014.)	Város	11.842	374	481	1026	533	2414
Lajosmizse(2013.)	Város	11760	348	496	1023	523	2390
Lajosmizse(2012.)	Város	11656	244	502	998	653	2397
Lajosmizse(2011.)	Város	11656	350	502	1010	518	2380
Felsőlajos (2015.)	Község	950	18	27	76	53	174
Felsőlajos (2014.)	Község	939	13	22	79	51	165
Felsőlajos (2013.)	Község	932	10	26	83	43	162
Felsőlajos (2012.)	Község	936	7	30	88	46	171
Felsőlajos (2011.)	Község	969	16	33	94	45	188

Forrás: Helyi Vizuál Regiszter személyi adat- és lakcím-nyilvántartási rendszer

Lajosmizse Város állandó lakossága 2015. december 31-én 11.831 fő volt, amely az elmúlt évekhez képest stagnál. A 0-18 éves korosztály korcsoportokon belüli csekély mértékű változása, eltolódása csupán a korosztályváltást jelzi, azonban a 0-2 éves korosztály száma az elmúlt évekhez képest, jelentősen megemelkedett.

Fenti adattáblából jól látható, hogy Lajosmizse Városban a 0-18 éves korú gyermekek száma csekély mértékben ugyan, de növekedett az elmúlt évhez képest.

A 0-18 éves korosztály jelenleg a város állandó lakosságának 20,6%-át teszi ki.

Felsőlajos településen a lakosság szám és a 0-18 éves korosztály összlétszáma csekély mértékű növekedést mutat, valamint az elmúlt évben a 7-14 éves korosztály kivételével nőtt a 0-18 éves korosztályba tartozók száma.

2. a) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások Lajosmizsén

(Készítette: Konta Anita - Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal Igazgatási Csoport)

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2015. évben 841 fő volt amely összesen 418. családot érintett, és amely családokban 236. esetben egyedülálló szülő nevelte a gyermekeket.

Az önkormányzatot a gyermekvédelmi kedvezmény vonatkozásában kiadás nem terheli tekintettel arra, hogy a hozzá kapcsolódó normatív kedvezményeket az állam 100 százalékban finanszírozza.

A kedvezményben részesülő gyermekek évente két alkalommal (augusztus és november hónapban) gyermekenként 5800 Ft összegű Erzsébet utalványt kapnak, melyet a Magyar

Államkincstáron keresztül az **Erzsébet Utalványforgalmazó Zrt. és a Magyar Posta közreműködésével juttattunk el az érintettekhez. Az utalványokra fordított összeg 2015. évben 9.825 e Ft volt.** A gyámhatóság annak a családba fogadó gyámként kirendelt hozzátartozónak, akinek pénzbeli ellátásra való jogosultsága a tárgyév fennáll, az utalvány mellett pénzbeli ellátásként pótlékot folyósít melynek összege 2015. évben gyermekenként 8400 forint volt. Ezen a jogcímen összesen hét fő 12 gyermek jogán kapta meg a fenti összeget.

A támogatásban legnagyobb részben a 7-14 éves illetve a hat év alatti korosztályból kerülnek ki, ahol a családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem 37.050 forint alatti volt.

Kérelem elutasítására 32 esetben került sor, kivétel nélkül amiatt, hogy a családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem meghaladta a jogszabályban meghatározott határt.

2.b) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások Felsőlajoson
(Készítette: Szivós Antalné Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal
Felsőlajosi Kirendeltség vezető-főtanácsos)

I. Személyi feltételek

A törvényben meghatározott, jegyzői hatáskörbe utalt gyámügyi feladatokat 2015. évben is egy főállású, szociális munkás végzettséggel rendelkező köztisztviselő látta el, osztott munkakörben.

A gyermekvédelem kapcsán hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapításával foglalkozunk.

II. hátrányos helyzet

Hátrányos helyzetű: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek

Halmazottan hátrányos helyzetű: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fenti a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

a) a nevelésbe vett gyermek,

b) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzetének fennállását.

A hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben a meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmazottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

A hátrányos, illetve halmazottan hátrányos helyzet fennállásának megállapításáról külön határozatban kell rendelkezni.

Felsőljajson nem nyújtottak be 2015. évben fenti tárgyban kérelmet.

III. Ügyiratforgalom

2015. évben gyermekvédelem és gyámügyi igazgatás ügyben iktatott ügyiratok száma:

30 főszám

43 alszám

A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

IV. Pénzübeli és természetbeni ellátások

IV/1. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXI. törvény alapján -jegyzői hatáskörben - nyújtott pénzübeli, természetbeni ellátások

1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A kedvezményre való jogosultság feltételeit a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza.

2014. évben településünkön összesen **38 gyermek** részesült gyermekvédelmi kedvezményben, ami **23 családot** érintett.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma az egy főre jutó családi jövedelem szerint a jogosultság megállapításakor

Megnevezés	Egy főre jutó családi jövedelem				Összesen
	az öregségi nyugdíj legkisebb összegének a felét nem éri el	az öregségi nyugdíj legkisebb összegének a fele, illetve annál több, de az öregségi nyugdíj legkisebb összegét nem éri el	az öregségi nyugdíj legkisebb összegét eléri, de annak 130%-át nem haladja meg	az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130%-át meghaladja, de annak 140%-át nem haladja meg	
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	1	12	19	6	38

Forrás: saját összeállítás

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény nem egy rendszeres pénzellátást jelent. Megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetési normatív kedvezményre és az augusztus és november hónapban adandó egyszeri támogatásra (Erzsébet-utalvány formájában), valamint külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevételére (pl.: tankönyvtámogatás).

Egyszeri pénzbeli támogatás

A település önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a tárgyév augusztus 1-jén fennállt, a tárgyév augusztus hónapjában pénzbeli támogatást folyósított.
- a tárgyév november 1-jén fennállt, a tárgyév november hónapjában természetbeni támogatást nyújtott Erzsébet-utalvány formájában.

A támogatás mértéke 2015. évben gyermekenként 5.800 Ft volt.

Elmúlt év augusztusában **39 fő** részére igényeltünk le egyszeri támogatás, amelyre **226.200.-** Ft-ot fizettünk ki. November hónapban **37 fő** részére igényeltünk le természetbeni támogatást, Erzsébet-utalvány formájában, melynek összege **214.600 Ft**.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem elutasítására nem került sor.

2. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás igénylésére kérelem az elmúlt évben nem érkezett.

3. Óvodáztatási támogatás

Óvodáztatási támogatás megállapítására jogosult gyermek 2015. évben nem volt.

IV/2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást biztosító ellátások

1. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
2015. évben kérelem benyújtására nem került sor.
2. Felsőlajos Község Önkormányzata 2015. évben is megszervezte a gyermekek nyári napközbeni ellátását, amelyben 9 gyermek vett részt.
3. A Gyermekszegénység elleni program keretében nyári étkeztetés biztosítására vissza nem térítendő támogatásban részesül a település, amelyhez az Önkormányzat önerőt biztosított, így 24 gyermek étkezett 43 napon keresztül.

Fenti program keretében utólagos támogatásban is részesültünk 132.440.-Ft

összegben, amelyet a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek osztottunk ki élelmiszer csomag formájában. Karácsony előtt 38 gyermek kapott az ünnepek alkalmából összeállított élelmiszer csomagot.

V. A jövőre vonatkozó javaslata és célok meghatározása

A családnak nagy szerepe van a gyermeknevelésben. Amennyiben a jövő nemzedékek érdekében tenni akarunk **valamit**, elsősorban a családokat kell erősíteni és támogatni, hogy szocializációs alapfeladatuknak minél jobban meg tudjanak felelni. Az anyagi biztonságot a munkavégzés során szerzett jövedelem adja, így a munka világából másfelé orientálódó szülők munkavállalásra való ösztönzése továbbra is kiemelt cél.

A gyermekek helyzetének javítása érdekében még szorosabb együttműködés a családokkal, különös tekintettel a gyermeki jogok érvényesítésére.

A településen élő fiatalok és gyermekek jelentik falunk jövőjét is, ezért tartom szükségesnek a helyes életvezetési szabályokat gyermekkorban tudatosító nevelését - prevenció keretében – az óvodai és iskolai oktatás keretein belül.

2. c.) A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

(Készítette: Tengölics Judit – Lajosmizse Város Intézményeinek Gazdasági szervezete – gazdasági vezető)

LAJOSMIZSE

1. **Gyermekétkeztetés módja, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok**

Lajosmizsén a nevelési, oktatási intézményekben megoldott a gyermekek étkeztetése. A bölcsődében, valamint az oktatási, nevelési intézményekben saját konyha biztosítja az étkeztetést. A speciális étrendet igénylő gyermekek részére az étkezést a saját konyháról nem tudtuk megoldani, ahhoz a személyi és tárgyi feltételek nem állnak rendelkezésre. 2014 szeptemberétől külső szolgáltató által biztosítottuk az igazoltan arra rászoruló gyermekek részére az ebédet, 2015. január 1-jétől pedig a napi háromszori étkezést.

Az önkormányzat rendeletében étkezési-térítési díjkedvezményt nem állapított meg, így az intézményekben a Gyvt. 151. § (5)-(6) bekezdése szerinti normatív kedvezményt biztosítjuk a törvényben meghatározott jogosultsági kör számára. Összesen átlag 949 gyermek étkeztetéséről gondoskodott az önkormányzat, ebből a kedvezményes étkeztetés statisztikai adatai az elmúlt évben az alábbiak szerint alakultak:

bölcsődei ingyenes étkezés:	5 fő
bölcsődei kedvezményes étkezés:	3 fő
óvodai ingyenes étkezés:	157 fő
óvodai kedvezményes étkezés:	28 fő
általános iskolai ingyenes étkezés:	368 fő
általános iskolai kedvezményes étkezés:	100 fő

2. Nyári gyermekétkeztetés

A nyári gyermekétkeztetés keretében – figyelemmel a települési önkormányzatok részére szociális nyári gyermekétkeztetés céljából 2015. évben nyújtott támogatás rendelkezéseire – 280 gyermek étkezéséről gondoskodtunk 43 napon keresztül.

3. Gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása

A Gyvt. 94. § (2) bekezdése alapján a települési önkormányzat feladata a gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása. A Gyvt. 41. § értelmében a 60/2015.(V.21.) ÖH alapján megszervezésre került a nyári szünidő tartama alatt a gyermekek napközbeni ellátása a szülők igénylése alapján 2015. június 22-től augusztus 14-ig átlagosan 9 fő részvételével.

FELSŐLAJOS

1. Gyermekétkeztetés módja, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Felsőlajoson a nevelési, oktatási intézményekben a lajosmizsei konyhák által megoldott a gyermekek étkeztetése. A speciális étrendet igénylő gyermekek részére 2014 szeptemberétől külső szolgáltató által biztosítottuk az ebédet, 2015. január 1-jétől pedig a napi háromszori étkezést.

Az intézményekben a Gyvt. 151. § (5)-(6) bekezdése szerinti normatív kedvezményt biztosítjuk a törvényben meghatározott jogosultsági kör számára.

A kedvezményes étkeztetés statisztikai adatai az elmúlt évben az alábbiak szerint alakultak:

óvodai ingyenes étkezés:	12 fő
óvodai kedvezményes étkezés:	5 fő
általános iskolai ingyenes étkezés:	19 fő
általános iskolai kedvezményes étkezés:	14 fő

2. Nyári gyermekétkeztetés

A nyári gyermekétkeztetés keretében – figyelemmel a települési önkormányzatok részére szociális nyári gyermekétkeztetés céljából 2014. évben nyújtott támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, felhasználásának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 20/2014. (II.20.) EMMI rendelet rendelkezéseire – 24 gyermek étkezéséről gondoskodtunk 43 napon keresztül.

3. Gyermek napközbeni ellátásának biztosítása

A Gyvt. 94. § (2) bekezdése alapján a települési önkormányzat feladata a gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása. A Gyvt. 41. § értelmében megszervezésre került a nyári szünet tartama alatt a gyermekek napközbeni ellátása a szülők igénylése alapján 9 fő részvételével.

3. a.) Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása: gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata

(Készítette: Józsné Dr. Kiss Irén – Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye - Intézményvezető
Dr. Mészáros-Petike Zsuzsanna - Gyermekjóléti Szolgálat Vezető)

I. A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

1. Célja

A gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi-, értelmi-, érzelmi- és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

2. Feladata

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja:

- a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését
- a gyermek veszélyeztettségének megelőzését
- a kialakult veszélyeztettség megszüntetését
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi- és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal szervezési (szervező tevékenység), szolgáltatási (ellátások közvetítése) és gondozási (ellátások teljesítése) feladatokat végez.

3. Szervezeti forma

2013. július 01. napjától az Intézmény vonatkozásában fenntartóváltás történt. Ez időponttól fenntartónk a Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgáltató Társulás. A fenntartóváltás következményeként Szakmai Programunkat és Szervezeti Működési Szabályzatunkat aktualizáltuk, új Működési Engedélyt kaptunk.

A Gyermekjóléti Szolgálat az Intézményen belül, az Alapszolgáltatási Központba integrált önálló szakmai egység. Az Alapszolgáltatási Központ vezetésével megbízott családgondozó ellátja a Gyermekjóléti Szolgálat vezetését is.

Az 2016. január 01. napjától hatályba lépő jogszabályi változások a gyermekvédelmi alapellátásban jelentős átalakítást eredményeztek. A hatályba lépést követően gyermekjóléti alapellátás csak családsegítéssel egy szervezeti egységben működtethető, így a két szolgáltatási forma teljes integrációja valósult meg. Az előkészítés már 2015. évben elkezdődött azzal, hogy az új működési engedély kéréséhez a Szervezeti és Működési Szabályzatot, és a Szakmai Programot módosítani kellett. Az új működési engedélyt azóta kiadásra került.

4. Működési terület

A Gyermekjóléti Szolgálat működési területe Lajosmizse város és Felsőlajos község közigazgatási területe.

5. Ellátottak köre, az igénybevételek módja

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet – a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről – 6. § (1) bekezdése alapján, az 1997. évi XXXI. törvény – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról – 39. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatást úgy kell szervezni, hogy az – szükség esetén – kiterjedjen a településen vagy településrészen élő valamennyi gyermekre. Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást –lehetőség szerint– a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.

Az ellátottak köre Lajosmizse város és Felsőlajos község közigazgatási területén élő 0-18 éves gyermekek. A gyermekjóléti szolgáltatás hatékony megvalósulása érdekében tevékenységünk nem csak a gyermekekre terjed ki, hanem azok környezetére, családtagjaira is. A szolgálat családgondozói személyes segítő kapcsolat keretében, a családot komplex egységként kezelve, a szociális munka módszereinek és eszközeinek összetett módon való felhasználásával védik a kiskorúak jogait, érdekeit.

A gyermekjóléti alapellátás igénybevétele térítésmentes és zömében önkéntes.

6. Személyi feltételek

- 1 fő vezetői feladattal is megbízott családgondozó: jelenleg GYES-en van, vezetői munkakörben történő helyettesítését megbízás alapján az Alapszolgáltatási Központ vezetője látja el, aki jogász, szakvizsgázott szociális munkás végzettséggel rendelkezik. Családgondozói munkakörében 1 fő szociálpedagógus helyettesíti.
- 1 fő családgondozó: szakvizsgázott szociális munkás végzettséggel, valamint
- 1 fő családgondozó szociális szakvizsgával rendelkező szociálpedagógus.

Szakképzettségi arány: 100%

7. Továbbképzések

- Szolgálatunk munkatársai 2015. évben rendszeresen részt vettek Kecskeméten a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala, valamint a Rendőrkapitányság által szervezett megbeszéléseke

8. Tárgyi feltételek

A Gyermekjóléti Szolgálat az Egészségházban működik 2008. november 1-től. A tárgyi feltételek megfelelnek a jogszabályi és a szakmai követelményeknek egyaránt.

Az intézmény földszintjén elhelyezkedő interjú szobát a Családsegítő Szolgálattal, valamint a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal, valamint a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal közösen használjuk. A közös használat az ügyfélfogadási idő tematikus beosztása és megállapítása révén nem zavarja az egyes szolgálatok működési tevékenységét. Az ügyfélforgalom lebonyolításához szükséges berendezési és felszerelési tárgyak, tárgyi eszközök (telefon, internetes kapcsolattal rendelkező számítógép, laptop, fénymásoló, stb.) biztosítottak. Fentiekén kívül a szükséges kiszolgálóhelyiségek (női, férfi és mozgáskorlátozott WC) használatának lehetősége is klienseink kulturált kiszolgálását biztosítja.

A családgondozók munkaszobája a kétszintes épület emeletén található. A munkaszobához teakonyha tartozik. A munkavégzéshez szükséges tárgyi feltételek itt is adóttak. A helyiség jól fűtött, világos. Mindenki kizárólagos használatú íróasztallal, székkal, és zárható szekrénnel rendelkezik. Közös telefonhasználat, internetes kapcsolattal rendelkező számítógép, és laptop áll a munkatársak rendelkezésére. A faxolási és fénymásolási lehetőség az igazgatóságon vehető igénybe.

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatal Járási Gyámhivatala által 2014. évben összehívott szakmai megbeszélésén az iratanyagok elektronikus formában történő továbbítását kérték, mely kérésnek csak informatikai eszközbeszerzés segítségével tudtunk eleget tenni. A megvásárolt multifunkcionális nyomtatók segítségével az iratanyagok elektronikus továbbítása megoldottá vált.

9. Jogszabályi háttér

Törvényi háttér:

- 1997. évi XXXI. törvény – A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról,
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 235/1997. (XII. 17.) Kormányrendelet- a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról,
- 149/1997. Kormányrendelet- A gyámhatóságról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról,
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról,
- Az Intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata,
- A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai programja,
- Módszertani útmutatók,
- Munkaköri leírások.

II. A gyermekjóléti szolgáltatás működésének tapasztalatai

1. Gondozás

1.1. Gondozásban lévők száma

A gondozásban lévő gyerekek száma összesen: **211 fő**

- alapellátásban: 102 fő
- védelembe vett: 62 fő
- nevelésbe vett: 47 fő
- ideiglenes hatállyal elhelyezett: 0 fő

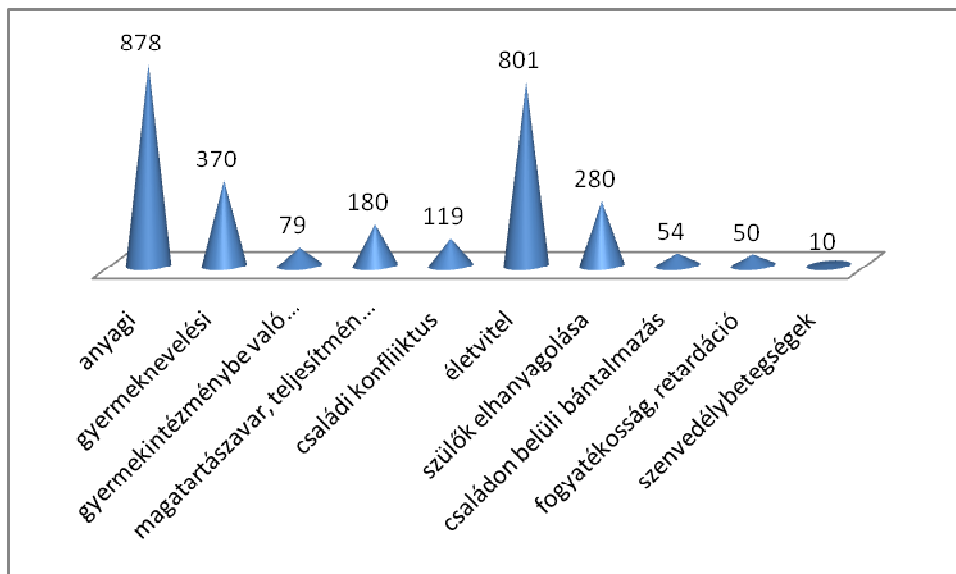
Az egy családgondozóra jutó gyermekek száma: 70

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló **15/1998.(IV.30.) NM. rendelet 1.számú melléklete** határozza meg a szakmai létszám irányszámait valamint létszámminimum normáit, mely szerint az **egy családgondozóra jutó gondozotti létszám 2015. december 31-ig 45 gyermek vagy 25 család.**

2016. január 1. után, a már integráltan működő két szolgáltatási forma vonatkozásában megmaradt a 25 család/ 1 fő családsegítő, mint létszámminimum norma.

A szakmai munka színvonalának megőrzése érdekében feltétlenül **indokoltnak látom a jelenlegi integrált létszám megtartását.**

1.2. A gyermekek veszélyeztetettségének főbb okai

A gyermekek veszélyeztetettségének okai között toronymagasan vezető **anyagi okok** nem értékelhetők önmagukban a többi tényező közül kiragadva. Az anyagi problémákat eredményező háttérben meghúzódó jelenségek nagyon fontosak a változtatás szempontjából. Az évtizedekkel ezelőtt megjelent munkanélküliség rögzülni látszik. Klienseink esetében már a harmadik generáció nő fel azon szociálizációs minta nélkül, hogy szülei munkaviszonyban állnak, és napi rendszerességgel mennek munkahelyükre. Így felnőttként a munkaviszony és a napi munkába járás nem válik részükké. Helyette maradnak az egyre alacsonyabb összegű szociális ellátások és az alkalmi munka. Rosszabb esetben pedig a jövedelemszerzés illegitim módjai. S ehhez kapcsolódik az **életviteli problémák** erőteljes felülreprezentáltsága. Klienseink napjait zömében áthatja a „carpe diem” érzés és életforma. A hónap elején megérkező családi és szociális ellátásokat szinte azonnal felélik, s ugyanez vonatkozik az alkalmi munkából származó jövedelemre is. Ilyenkor kifizetik az előző hónap adósságait, s a maradékot elköltik, s kezdődnek újra a bolti hitelek s a „kamatos pénzek”. A kilátástalanságot enyhítendő sok családban jelen van a mértéktelen alkoholfogyasztás, gyógyszerfüggőség, és egyéb tudatmódosító szerek használata. Ezek beszerzése elsőbbséget élvez. S sorolhatnám tovább az összefüggéseket, a mindent megengedő, következtelen szülői attitűdöt, az elhanyagolást, s az utóbbi években emelkedő számú családon belüli erőszakot, bántalmazást.

1.3. A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai

A szolgálat minden hónap első szerdáján megtartotta a jelzőrendszeri értekezletet. A jelzőrendszeri tagoknak minden alkalommal írásos meghívót küldtünk, az értekezletről emlékeztetőt és jelenléti ívet készítettünk. A jelzőrendszeri tagok többsége szinte mindig képviseltette magát a havi értekezleteken. A szolgálattal való kapcsolatuk általában szoros és jónak mondható.

A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működése a szakmai szabályoknak megfelel. A téma problémás esetek megbeszélése, együttgondolkodás, javaslattevés a veszélyeztetettség megelőzésére, megszüntetésére és a gyermeknek a családjában történő nevelkedésének elősegítésére. Aktuális információk, a gyermekvédelmi munkát elősegítő tudnivalók, teendők megvitatására is sor került. A szolgálat prevenció programjairól informáltuk a megjelenteket, tapasztalatot cseréltünk, bővítettük a bevont gyermekek számát. A jelzőrendszeri tagok törvényi kötelezettségeinek ismertetésére és megvitatására is sort kerítettünk, továbbá téma

volt még a tankötelezettség teljesítéséhez kapcsolódó problémák, az igazolt és igazolatlan hiányzások egyre emelkedő rendkívül magas száma, jogszabályi változások, a korai és nem kívánt terhesség megelőzése, időben történő felismerése és a feltárt gondok kezelésére megoldási alternatíváinak kidolgozása.

Az igazolt hiányzások óraszámának csökkentése érdekében az oktatási és nevelési intézmények, valamint a házi gyermekorvosok részvételével együtt, s külön-külön is több alkalommal egyeztető megbeszélést tartottunk, mérhető eredményeket azonban eddig nem sikerült elérnünk. A probléma megoldása érdekében fontosnak tartanám a fenntartó közreműködését.

1.3.1. A jelzések száma

A beérkezett jelzések vonatkozásában megállapítható, hogy számuk 2012-2015. év összehasonlításában csökkent. Ez azonban nem jelenti azt, hogy kevesebb a problémás család, a problémás gyermek. Az adatok azt mutatják, hogy a jelzési kötelezettség törvényi fogalma a jelzőrendszeri tagokkal folytatott folyamatos egyeztetés hatására egységes értelmezést nyert. Mely szerint a jelzőrendszeri tagok jelzési kötelezettsége akkor áll fenn, amikor az észlelt probléma megoldása saját hatáskörükben, saját szakmai eszköztáruk felhasználásával nem lehetséges.

Fentiek hatására a jelzések száma az oktatási és nevelési intézmények vonatkozásában csökkent, azaz a felmerült probléma a pedagógia módszereivel orvosolható volt, s ténylegesen nem a gyermek veszélyeztetettségét jelentette.

Az egységes értelmezés kialakításának hatására viszont a rendőrségi jelzések száma 2012-2015. év vonatkozásában megkétszereződött. Ez két okból nagy jelentőségű. Egyrészt, mivel a gyermek nem bűnözőnek születik, hanem esetlegesen bizonyos szocializációs hatások, illetve helytelen szülői magatartásminták követése miatt válik bűnözővé. A gyermek- illetve fiatalok bűnelkövetése esetén az időben érkezett jelzéssel még van esélyünk, hogy

Jelzőrendszeri tag megnevezése	jelzések száma 2012.	jelzések száma 2013.	jelzések száma 2014.	jelzések száma 2015.
Egészségügyi szolgáltató	6	11	16	29
ebből védőnő	6	10	15	25
Családsegítő Szolgálat	0	4	9	12
Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	36	15	14	19
Közoktatási intézmény	128	73	42	33
Rendőrség	5	10	9	12
Pártfogó felügyelet	0	0	0	0
Állampolgár	8	5	2	4
Átmeneti gondozást biztosítók	2	0	0	0

megakadályozzuk a bűnözői életmód kialakulását és rögzülését.

Önkormányzat, Jegyző, Gyámhivatal	32	0	2	15
Összesen	217	118	97	149

Másrészt pedig az olyan bűncselekmények elkövetése esetén, amelyekben a gyermek érintettsége sértettként akár közvetlenül, akár közvetve megállapítható, a szolgálatunknak küldött jelzés nyomán munkatársaink lehetőséget kapnak arra, hogy a gyermek egészséges testi, lelki és szellemi fejlődését veszélyeztető hatásokat enyhítsék, a bekövetkezett defektusokat korrigálják.

A beérkezett jelzések értékelése során megállapíthatjuk, hogy az egészségügyi szolgáltatóktól érkezett jelzések szinte teljes egészét a Védőnői Szolgálattól beérkezett jelzések tették ki 2015. évben is, bár már megjelentek a házi gyermekorvostól kapott jelzések is. Sajnálatos, hogy a házi gyermekorvosok aktivitása ebben a beszámolási időszakban sem változott markánsan, holott a veszélyeztetett gyermekekkel a Védőnői Szolgálat mellett elsősorban ők találkoznak. A házi gyermekorvosok észlelhetik a gyermekek elhanyagolásának, nem megfelelő ellátásának, a kisebb és nagyobb fokú szülői veszélyeztetésnek elsődleges jeleit. Így ők azok, akik azt az első jelzést megadhatnák, amelynek nyomán a család életébe való komplex szakmai beavatkozás hathatós segítségnyújtást és lényeges változást hozhatna. Velük kapcsolatban említést kell tennem újra az iskolai hiányzások viszonylag magas számáról, melyről pontos adatokkal a közoktatási intézmények rendelkeznek. Tapasztalataink szerint a „betegségről” kiadott orvosi igazolások egy részében maga a gyermek meg sem jelenik az orvosi vizsgálaton, vagy ha meg is jelenik, az asszisztens adja ki az igazolást orvosi vizsgálat nélkül. Olyan esetekben is láttunk orvosi igazolást, amikor maga az orvos a kiadás időpontjában hosszú szabadságát töltötte és nem tartózkodott a városban. Ezekben az esetekben a rendőrséggel közösen működtetett ifjúsági járőrszolgálat is tehetetlen, hiszen a tanítási időben utcán talált gyermek hivatalos orvosi igazolással rendelkezik, s mindössze megdorgálhatjuk, amiért nem otthon tartózkodik „betegsége” idején. A probléma megoldása érdekében, mint ahogy már fentebb említettem 2014. és 2015. évben már több alkalommal egyeztetést kezdeményeztünk a gyermekekkel foglalkozó házi orvosokkal. Az egyeztetések jelentős változást nem hoztak, így e vonatkozásban is fenntartói közreműködést látunk szükségesnek.

A Családsegítő Szolgálat jelzései vonatkozásában meg kell említeni, hogy a szolgálat egyik családgyógyozója egyben a Gyermekjóléti Szolgálat vezetője, így a gyermekjóléti alapellátást a Családsegítő Szolgálat ügyfelei családgyógyozói közreműködéssel zömében nem jelzés alapján, hanem önkéntesen veszik igénybe.

1.3.2. Szociális terepmunka

2015. évi **családlátogatások száma**: 329 alkalom, mely 2014. évhez viszonyítva (321 alkalom) **emelkedést mutat**.

A családgyógyozók tevékenysége nagy részben a családi környezetben történik, erre utal a családlátogatások magas száma is.

Fontos a bizalmi légkör kialakítása a hatékony munka érdekében. A családtagok otthonukban, saját személyes szférájukban könnyebben megnyílnak. A rendszeres látogatás tapasztalatai sok információt hordoznak a családdal érintett szakemberek (szociális munkások, védőnők,

pedagógusok, gyermekvédelmi felelősök, orvosok) számára, segítve ezzel munkájukat az ügyfelek érdekében.

A szolgálat munkatársai a jelzőrendszer tagjaival együttműködve is végeznek terepmunkát. Legtöbb családlátogatást a Védőnői Szolgálattal közösen bonyolítunk le, együttműködésünk maximálisan megfelelő, napi szinten tartjuk a kapcsolatot. Közösen segítjük, támogatjuk, tanácsokkal látjuk el a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyákat.

A szolgálatnál nyilvántartott veszélyeztetett gyermekek egészséges, megfelelő fejlődése érdekében közösen segítjük a szüleiket.

- Az életviteli problémák megszüntetése érdekében tanácsokkal látjuk el őket (pl. a felhalmozódó tartozások, az alapvető létfenntartási gondok kezelésére pénzbeosztási tanácsokat adunk).
- Az egészségi állapot javítása, illetve megőrzése érdekében a tanácsadáson túl közvetítjük számukra a szükséges szolgáltatásokat (pl. alkoholbeteget és hozzátartozójukat a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálathoz irányítjuk).
- Helytelen gyermeknevelési- gondozási szokások feltérképezése, feltárása után a védőnőkkel együttműködve speciális szolgáltatáshoz juttatjuk, tanácsadást nyújtunk az érintettek számára (pl. következtelen nevelési módszerekből adódó problémák kezelése pszichológushoz, Nevelési Tanácsadóhoz való szervezéssel; gyermek időjárásnak-, higiéniai szempontoknak nem megfelelő öltözete észlelésekor intenzív családlátogatás során tájékoztatjuk, tanácsokkal látjuk el a szülőt ennek pozitív irányú megváltoztatására)...

1.3.3. Oktatási-nevelési intézmények gyermekvédelmi felelőseivel való együttműködés

A jelzőrendszeri tagoktól érkező jelzés esetén a hatékony munka érdekében közösen lépünk fel a veszélyeztetettség megszüntetésére. Szolgálatunk megszervezi az érintett szakemberek közös családlátogatását, esetkonferenciát, esetmegbeszélést és a folyamatos információáramlást egy-egy ügy minél gyorsabb rendezése érdekében.

Az iskolai jelzések zömében a nagyszámú igazolt és igazolatlan iskolai hiányzások miatt történtek. Jellemző még a magatartás problémák, felszerelések hiánya miatti jelzés.

Az óvodai gyermekvédelmi felelős jelzéseinek elsődleges oka a gyermek hiányzása, tankötelezettség nem teljesítése és higiénés gondok (pl. fejtetvesség, ápolatlanság, felszerelés hiánya vagy nem megfelelő stb.).

1.3.4. Rendőrséggel való együttműködés

A gyermekvédelmi munka egyik nagyon fontos szegmense a rendőrséggel kialakított és fenntartott kölcsönös, jó kapcsolat. 2015. évben folytatódott a közös ifjúsági járőrszolgálat működtetése a Lajosmizsei Rendőrőrssel. Tanítási időben, heti egy alkalommal (mindig más napon) közösen végig jártuk a város azon részeit, amelyeken szívesen töltik a gyermekek iskola helyett az idejüket. Közös munkánk több esetben sikert hozott, s számon tudtuk kérni a kiskorút, illetve szüleit.

1.4. A családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása

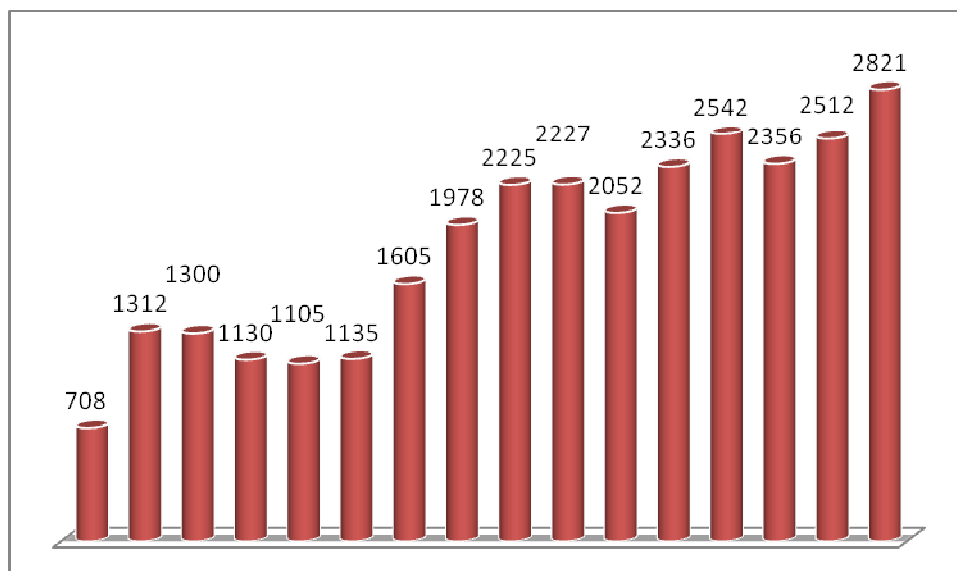
Az elmúlt évhez hasonlóan továbbra is egyik legnehezebb feladataink közé sorolnám a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítését. Együttműködés keretében a szolgálat családgondozója a szülőket támogatja a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában. Így különösen a szociális és egyéb ellátásokhoz való hozzájutásban, ügyeik intézésében, lakáskörülményeik rendezésében, életvezetési-, gyermeknevelési ismereteik gyarapításában, a szülő-gyermek kapcsolat helyreállításában, megtartásában. Alapvető jelentőségű a szülő együttműködési készsége Szolgálatunkkal, amely nem minden esetben valósul meg a szülő passzív magatartása miatt. A lakáskörülményeik rendezetlenek, állandó jövedelemmel nem rendelkeznek vagy csak a saját fenntartásukra éppen elegendővel, életvitelük nem megfelelő, devianciák sora jelenik meg náluk, mindezek nem teszik őket alkalmassá a gyermeknevelésre. A halmozottan jelentkező problémák és az együttműködés hiánya szinte lehetetlenné teszi számunkra, az ilyen ügyek pozitív kimenetelét.

Összesen **47 nevelésben lévő gyermek szüleit** gondoztuk 2015-ben, **számuk** a 2013. évhez (29 gyermek) viszonyítva **emelkedett**, igazolva a fenti megállapításokat.

1.5. Ügyfélforgalom

Az adminisztráció alapján a gyermekjóléti szolgáltatást 2015. évben **2821 alkalommal** vették igénybe, amely emelkedő tendenciát mutat.

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
708	1312	1300	1130	1105	1135	1605	1978	2225	2227	2052	2336	2542	2356	2512	2821

1.5.1. A hozott és a kezelt problémák típusai

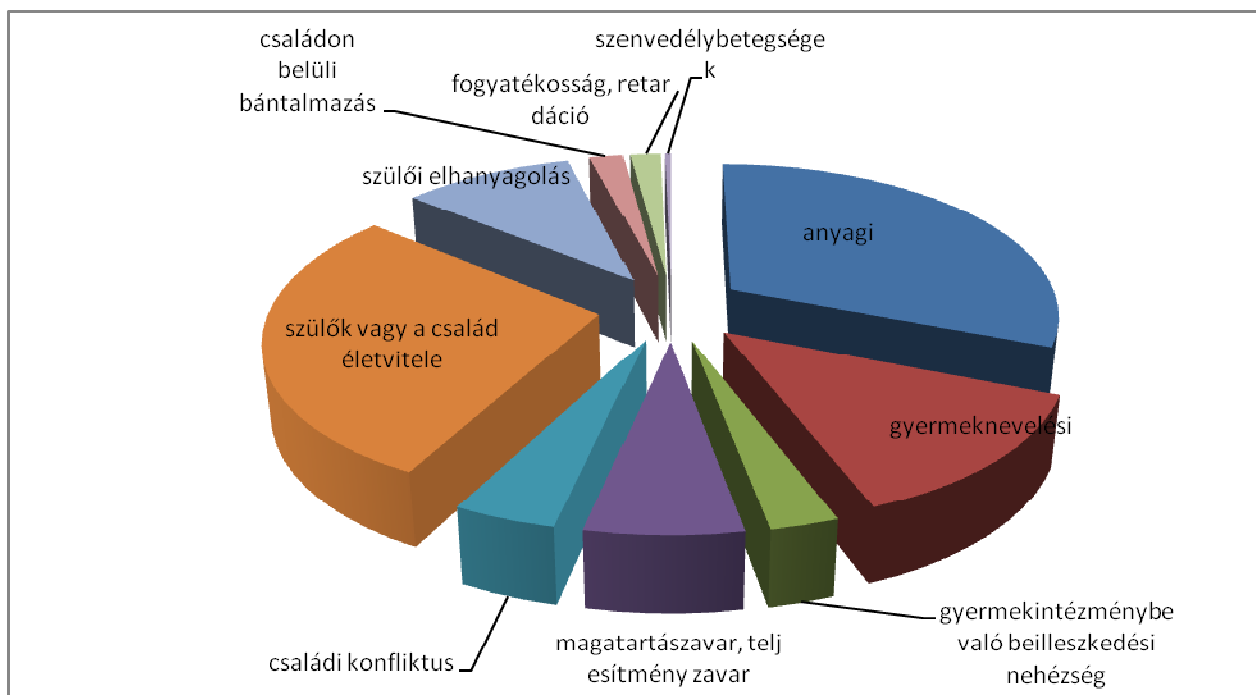
A hozott problémák típusai közül legjellemzőbbek a családi körülményekkel, megélhetéssel, egzisztenciális gondokkal összefüggő segítségkérések. Nagy arányban reprezentáltak a szülők életvitelével, valamint a szülői elhanyagolással kapcsolatos problémák. Jelentős ezért a

gyermeknevelési (magatartási, viselkedési zavarok), szülők anyagi gondjai (munkahely elvesztése, létminimum szerinti jövedelmek) és életviteli gondok miatt (szenvedélybetegségek, családi viták, veszekedések) hozzánk fordulók száma.

Ezek esetkezelése során ügyintézésben (hivatalos okmányok pótlása, ellátások igénylése) nyújtunk segítséget, krízishelyzeteket hárítunk el (élelmezések, adományozások, azonnali segítségnyújtás, intézkedés). Nagy számban végzünk segítőbeszélgetést, tanácsadást vagy információt nyújtunk.

Szakmai munkánk összetett és személyre szabott, hiszen az ügyfél által elmondott probléma mögött az esetek jelentős többségében több megoldásra váró gondot is feltárnak a családgondozók, így a hozott és a kezelt problémák száma és típusai között eltérések mutatkoznak.

Kezelt probléma típusa	Kezelt problémák száma	Ellátott gyermekek fő
anyagi	722	44
gyermeknevelési	352	7
gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	62	4
magatartászavar, teljesítmény zavar	178	5
családi konfliktus	120	6
szülők vagy a család életvitele	785	31
szülői elhanyagolás	179	49
családon belüli bántalmazás	54	4
fogyatékoság, retardáció	51	4
szenvedélybetegségek	11	2
Összesen	2519	156

1.6. A szakmai munka tapasztalatai Felsőlajos községben

A terepmunka és az ügyfélforgalom tapasztalatai, tendenciái hasonló képet mutatnak, mint Lajosmizsén. A családok jelentős része anyagi problémával küszködik, segítjük őket a megfelelő ellátások hozzájutásában, hivatalos ügyintézésben való segítségnyújtással, információnyújtással.

A felsőlajosi oktatási és nevelési intézmény gyermekvédelmi felelőseivel sikerült jó kapcsolatot, együttműködést kialakítani. A jelzőrendszeri értekezleten általában jelen vannak, az esetlegesen kialakult problémák optimális kezelését rendszeresen megbeszéljük.

A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer Felsőlajoson is gyorsan és hatékonyan működik a szakemberek szoros együttműködésének köszönhetően, így a problémák már kellő időben kezelhetők, s megoldhatók.

Ennek köszönhetően Felsőlajos községben mindössze 3 gyermek védelembe vétele vált szükségessé.

2. Szolgáltatás

2.1. Iskolai szociális munka

Szoros, jó együttműködésen alapuló munkakapcsolatot sikerült kialakítani a gyermekvédelmi felelőssel, pedagógusokkal, így szinte rögtön tudomást szerzünk a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű gyermekekről, így az azonnali közös intézkedéseink hatékonyabbá teszi munkánkat. Egy-egy ügy kapcsán közös családlátogatást tettünk. Több alkalommal esetmegbeszélést folytattunk le a szülőt és gyermekét is bevonva a problémák megoldása érdekében. A szolgálatnál nyilvántartott gyermekekkel és szüleikkel is találkozunk itt. Segítőbeszélgetésekkel, tanácsadásokkal, információnyújtással, különböző szolgáltatásokhoz való közvetítéssel segítjük őket.

2.2. Felügyelt kapcsolattartás

A kapcsolattartási ügyelet biztosítása Szolgálatunk számára **nem kötelező feladat**. A Bíróságok részéről jelentkező igény azonban felülírta a törvényi szabályozást. S bár lehetőségeink korlátozottak, az esetek többségében eleget tettünk a bíróság megkeresésének. Bár az időpontokat igyekszünk a törvényes munkaidőre korlátozni, munkatársaink külön díjazás nélkül munkaidőn kívül is rendelkezésre állnak, amennyiben a kiskorú gyermek/gyermekek érdekei megkívánják.

2014. évben 6 gyermek, 2015. évben 25 gyermek vonatkozásában végeztük ezt a szolgáltatási formát.

A 2016. január 1. napjától hatályba lépő törvényi változás után ezen szolgáltatás mindkét formája (felügyelt/felügyeletet nem igénylő) a járásközpont feladatköre maradt, azonban ezen tevékenységünket tovább végezzük. Ennek oka, hogy az életvitelszerűen Lajosmizsén élő szülő, illetve az itt tanuló és itt élő gyermek számára jelentős megterhelést jelentene havi vagy kétheti rendszerességgel Kecskemétre utazni.

2.3. Jogi szolgáltatás

Szolgálatunk jogász végzettségű munkatársához fordulhatnak a jogi problémával szembesülő ügyfelek.

2.4. Szenvedélybeteg-segítő szolgáltatás

A RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat munkatársa heti egy alkalommal az Egészségházban ügyfélfogadást tart szenvedélybetegek, illetve hozzátartozóik megsegítése érdekében. Szolgáltatásuk igénybevétele önkéntes és térítésmentes.

3. Szervezés

3.1. Szakmai szervező tevékenység

- A Gyermekjóléti Szolgálat törvényi kötelezettségének eleget téve 2015. március 30-án megrendezte a **Gyermekvédelmi Konferenciát**, melynek konkrét témája az „Roma – nem roma Gondolatok az esélyegyenlőségről” volt. A Konferenciát széles érdeklődés övezte, minden gyermekvédelemben érintett szakember, intézmény képviseltette magát. Tartalmas előadások hangzottak el és zárásként a jelenlevők megtették javaslataikat, nyilatkozataikat.
- 2015. évben Lajosmizse Város Önkormányzata valamint a ” Legyetek jók ha tudtok” Alapítvány anyagi támogatásával, két turnusban, összesen 43, elsősorban hátrányos helyzetű gyermek **nyári táborozása** valósult meg. A program lebonyolításában az általános iskola testnevelő tanára segítette szolgálatunkat. Mindkét turnusban délelőttönként a sport játszott vezető szerepet. A gyerekek a gyakorlatban ismerkedhettek meg a különféle sportágak alapvető szabályaival. Délutánonként pedig az állattartással való ismerkedés mellett a Liza Aqua & Conference Hotel által biztosított fürdési lehetőséget használhatták ki.
- A 2015. évben Lajosmizse Város az EMMI által kiírt pályázat nyerteseként **280 gyermek** napi egyszeri meleg ételmeleghez juttatásához nyert támogatást a nyári szünidő 44 munkanapja vonatkozásában. A **nyári szociális gyermekétkeztetéssel**

kapcsolatos **igényfelmérés Szolgáltatunk közreműködésével** történt, s a napi meleg ebédek kiosztását is Szolgáltatunk munkatársai végezték a **nyári szünidő 44 munkanapján**.

- **Felsőlajos** vonatkozásában **24 gyermek** jutott pályázat alapján a **nyári szünidő 44 munkanapján keresztül napi egyszeri meleg étel**hez.
- Az elmúlt éveknek megfelelően a szolgálat munkatársai részt vettek az Intézmény hagyományaiban (szakmai napok rendezvényei, ünnepek).
- Szolgáltatunk 2015.évben is meghirdetette a **Cipős doboz akciót**. Városunk lakosságának, valamint a helyi vállalkozások és az Önkormányzatok nagylelkű támogatásának köszönhetően **252 cipős dobozt oszthattunk ki a Luca Napi Gyermekkarácsonyi Ünnepségen**.

3.2. Civil szervezetekkel történő együttműködés

Jogszabály előírja az alapítványokkal és egyesületekkel való együttműködést. A szolgálat kapcsolatot tart velük. Az *adományok* áramlása közöttünk folyamatos, hozzásegítve ezzel a megfelelő helyre, célcsoporthoz való juttatásukat.

2015. évben új elemként került tevékenységünkbe a közösségi oldalakon felajánlott adományok kezelése és kiközvetítése. Ezen adományok átadását az adatvédelmi és személyiségjogi szabályok betartása mellett dokumentáljuk, és visszajelzünk a névtelenséghez ragaszkodó adományozónak.

Kapcsolatban állunk a Kecskeméten működő civil szervezetekkel is és kölcsönösen segítjük, támogatjuk egymás tevékenységét.

4. Szakmai kapcsolatok

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése. A szolgálat kezdeményezi, szervezi és összehangolja a Gyvt. 17. §-ban meghatározott, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét a gyermekvédelem rendszerében. A szolgálat széles körű kapcsolati hálójával rendelkezik.

Intézményen belül:

- Családsegítő Szolgálat
- Védőnői Szolgálat
- Gondozási részleg

Intézményen kívüli:

- oktatási és nevelési intézmények gyermekvédelmi felelősei,
- gyermekorvosok, más egészségügyi szolgáltatók,
- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatalának munkatársai,
- Járási Gyámhivatal,
- Lajosmizsei Rendőrőrs,
- SOS Gyermekfaló és Ifjúsági Ház,
- Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára,

- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala,
- Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat
- Nevelési Tanácsadó
- Bács-Kiskun Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság,

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

A gyermekek családjukban történő nevelkedésének elősegítése érdekében fontosnak tartjuk preventív tevékenységünk folytatását, valamint hangsúlyának növelését. Ezt a célunkat

- egyrészt a már meglévő szakmai kapcsolatainkkal, a jelzőrendszer tagjaival közösen együttműködve,
- másrészt önkéntesek bevonásával igyekszünk megvalósítani.

Figyelemmel kísérjük a már működő szabadidős-, prevenciós jellegű programokat, elősegítjük azok célcsoporthoz való eljutását, igénybe vételét és konzultálunk erről minden érintettel (gyermek, szülő, gyermekvédelmi felelősök, pedagógusok.). Igény, valamint szükség szerint kezdeményezünk új programok szervezését, a megvalósítás lehetőségeit feltárjuk és közvetítjük a megfelelő szerv/személy felé.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy továbbra is nagy hangsúlyt kell fektetni az iskolások szexuális felvilágosítására, ennek szervezésében messzemenően az oktatási intézmények mellett állunk.

Jövőre vonatkozó célunk, hogy önkénteseket tudjunk bevonni tevékenységeinkbe, különösen a prevenciós és szabadidős programok szervezésébe és végrehajtásába.

Az önkéntesség az EU egyik alapelve, hozzájárul a demokrácia fejlődéséhez, mindemellett az önkéntes tevékenységek fejlesztik a szociális készségeket és kompetenciákat, segítik a társadalmi szolidaritást, valamint sokoldalú tapasztalatot nyújtanak. Ennek keretében az adott tevékenységet az önkéntes szabad akaratából, egyéni választása és motivációja alapján, a pénzügyi haszonszerzés szándéka nélkül végzi.

Az önkéntes tevékenységek mind az önkéntesnek, mind a közösségeknek és a társadalom egészének a javára szolgálnak. Emellett az emberi, társadalmi, generációs vagy környezetvédelmi szükségletek és problémák kezelésének eszközei. Az önkéntes tevékenységek nem helyettesítik a hivatásszerű, fizetett munkalehetőségeket, de hozzáadott értéket nyújtanak a társadalom számára.

III. Zárszó

A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai nagy elhivatottsággal, szakmai tudásuk legjavát adva, a vonatkozó jogszabályok, intézményi szabályzatok ismeretében tevékenykednek a gyermekvédelemben érintett szakemberekkel, intézményekkel és civil szervezetekkel együttműködve a gyermekek jogainak érvényre juttatása, megfelelő felnövekedése érdekében. Ezen gondolatokat a jövő nemzedékéért érzett felelősségtudat vezérli.

A munkánkhöz adott segítséget valamennyi közreműködőnek és segítőnek ez úton tisztelettel megköszönjük.

**3.b)A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály
beszámolója a Pártfogó Felügyelői munkáról**
(Készítette: Hajas János pártfogó felügyelő)

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztálya az észlelő-jelző rendszer tagja. A Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat valamint az Igazságügyi Osztály munkája több ponton szorosan összekapcsolódik. Az együttműködés főként a környezettanulmányok készítésében és a pártfogó felügyelet végrehajtásában nyilvánul meg.

A bűncselekményt elkövető fiataikorúak esetében a rendőrségi megkeresést követően, környezettanulmányt készítünk. Ilyenkor a Gyermekjóléti Szolgálattól információt kérünk a fiataikorúról a környezettanulmány elkészítéséhez.

2015 évben Lajosmizsén fiataikorú bűnelkövetők ügyében összesen 6 db. környezettanulmányt készítettünk el, mely során megkerestük az illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársait. Ez a szám meglepően alacsony. A hat környezettanulmányból hármat egy családban, míg a fennmaradó hármat három másik családban kellett felvenni. Ezen oknál fogva a lajosmizsei gyermekeket leginkább veszélyeztető tényezőkre, családon belüli helyzetükre, veszélyeztetettségükre jellemző faktorokat, messzemenő következtetéseket levonni nem áll módomban.

A hat fiataikorú közül egy fiatal nem a településen követte el cselekményét, hanem más település iskolájában került összetűzésbe tanulótársával. A nyomozati szakot követően mediációs ülésen oldották fel a fiatalok a köztük lévő konfliktust.

Lajosmizse közigazgatási területén fiataikorúak által elkövetett cselekmények az alábbiak szerint csoportosíthatóak: **2 esetben garázdaság büntette, 1 esetben vérfertőzés vétség gyanúja, 2 esetben lopás büntette miatt indult eljárás az elkövetők ellen.** Az ügyek tudomásom szerint még nem zárultak le.

A megváltozott jogszabályok és gyermekvédelmi rendszer átalakítása következtében 2015. január 01. napjától a Járási Gyámhivatal által történő megkeresést követően is Szolgálatunk készíti el a kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmányokat a gyermekkorú és fiataikorúak vonatkozásában is. Ilyen felkérésre mindösszesen két alkalommal került sor.

A kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmány elsődleges funkciója a gyámhatóság megelőző pártfogásról szóló döntésének megalapozása. A megelőző pártfogás a gyermek- és fiataikorú bűnözés kezelésének preventív jellegű, gyermekvédelmi eszköze, célja a gyermekkorúak és fiataikorúak kriminális veszélyeztetettségének csökkentése, a bűnmegelőzési célzatú, korai beavatkozás érvényesítése. A megelőző pártfogáshoz kapcsolódóan a pártfogó felügyelők feladata a kriminális veszélyeztetettség szintjének felmérése és a veszélyeztetettséget csökkentő beavatkozásokra történő javaslattevés. Ennek eszköze a kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmány.

Fentiek miatt e dátumtól kezdődően még szorosabbá tettük az eddig is jól működő és szoros munkakapcsolatot, munkavégzést. A szakembereknek együtt kell gondolkodni, dolgozni az eredmény elérése érdekében.

A Pártfogó felügyelet alatt álló fiataikorúak esetében is beszerezzük a szolgálattól a szükséges információkat, és együttműködünk a pártfogó felügyelet eredményes végrehajtása érdekében.

Szoros együttműködésre van szükség abban az esetben is, amikor az elrendelő hatóság külön magatartási szabályként előírja a pártfogolt részére a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozójával való kapcsolattartást, együttműködést. (2015 évben ilyen eset nem érkezett.)

2015. január 01. napjától kezdődően e területen is kibővült a közös feladataink köre a megelőző pártfogás elrendelésével, végrehajtásának előkészítésével.

A kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmányban a pártfogó felügyelőnek egy háromfokú skálán kell értékelnie a gyermekkorú, illetve a fiatalokú kriminális veszélyeztetettségének szintjét. Ha a pártfogó felügyelő által készített kockázatértékelés alapján a gyermekkorú, illetve a fiatalokú bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettsége magas fokú, a megelőző pártfogás elrendelése kötelező. Ha a kockázatértékelés alapján a veszélyeztetettség közepes fokú, a gyámhatóság mérlegeli a megelőző pártfogás elrendelését. Mindebből az következik, hogy míg korábban a környezettanulmány elsődleges célja az ügyészi/bírósági döntés elősegítése, a bűnelkövető személyére vonatkozó információk nyújtása volt, addig a megelőző pártfogással összefüggésben a pártfogó felügyelőnek döntést kell hoznia arról, hogy szükségesnek tartja-e a megelőző pártfogás elrendelését, hiszen a veszélyeztetettség magas szintjének megállapítása a megelőző pártfogás kötelező elrendelését vonja maga után. A veszélyeztetettség közepes foka esetében a gyámhatóság döntéshozatala során figyelembe veszi a gyermekjóléti szolgálat javaslatát, a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmét, illetve az eset összes körülményeit.

A kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmány másik fontos funkciója a megelőző pártfogás keretében érvényesíthető beavatkozások meghatározása. A megelőző pártfogás kötelező tartalmi eleme a megelőző pártfogó felügyelővel való kapcsolattartás. A gyámhatóság a Gyvt. alapján kötelezi a gyermeket és a szülőt vagy más törvényes képviselőt a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködésre, a megelőző pártfogó felügyelővel az általa meghatározott időközönként történő személyes találkozásra. A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10) Korm. rendelet 91/M.§ -a szerint a személyes találkozásra legalább havi egy alkalommal sor kell kerülnie.

A gyámhatóság a kapcsolattartáson kívül a pártfogó felügyelői szolgálat, illetve a gyermekjóléti szolgálat javaslata alapján magatartási szabályokat is megállapíthat.

A beavatkozásoknak a kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmányban beazonosított kockázatok és szükségletek kezelésére kell irányulnia. A megelőző pártfogás komplex jellegéből adódik azonban, hogy a megállapított kockázatok és szükségletek kezelése a gyermekjóléti szolgálattal közösen, illetve megosztva történik. Egyes kockázati tényezők kezelése tehát a pártfogó felügyelő kompetenciájába, más tényezők, szükségletek kezelése a családgondozó kompetenciájába tartozik.

3.c) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde beszámolója a gyermekvédelmi tevékenységéről:

Készítette: Kocsis Györgyné óvodavezető, Heczendorferné Deák Ágnes gyermekvédelmi felelős

A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvodában gyermekvédelmi feladatok ellátását Pedagógiai Program, A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, 1997. évi XXXI. törvény valamint a 2001 CXC. törvény a köznevelésről szabályozza.

A 2011 évi CXC. törvény a köznevelésről 8 § (1)-(2) bekezdése szabályozza, a gyermek óvodai nevelésben való részvételét.

Gyermeklétszám adatok Lajosmizse és Felsőlajos vonatkozásában

Nevelési év	Statisztikai létszám	Csoportok száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
2014/2015.	388	18	161	24
2015/2016.	431	18	150	6

Székhely Óvoda (Lajosmizse, Attila u. 6.)

Nevelési év	Statisztikai létszám	Csoportok száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
2014/2015.	253	11	112	16
2015/2016.	276	11	104	4

Rákóczi utcai Tagintézmény (Lajosmizse, Rákóczi u. 30.)

Nevelési év	Statisztikai létszám	Csoportok száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
2014/2015.	40	2	11	2
2015/2016.	51	2	13	0

Szent Lajos utcai Tagintézmény (Lajosmizse, Szent Lajos u. 19.)

Nevelési év	Statisztikai létszám	Csoportok száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
2014/2015.	56	3	32	6
2015/2016.	62	3	29	1

Felsőlajosi Tagintézmény (Felsőlajos, Óvoda u. 2.)

Nevelési év	Statisztikai létszám	Csoportok száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
2014/2015.	39	2	6	0
2015/2016.	42	2	4	1

A gyermekvédelem lényege, hogy megelőzze, elhárítsa, enyhítse azokat az ártalmas környezeti tényezőket, amelyek gátolják a gyermekek egészséges testi, lelki, szellemi fejlődését.

A preventív gyermekvédelem legfontosabb intézménye az óvoda. Fontos feladata az óvodának az egyenlő hozzáférés biztosítása. A gyermekek életük jelentős részét itt töltik, így fejlődésük minden hiányossága, zavara megjelenik az intézményben.

Hátrányos helyzetű gyermekek száma óvodáinkban nem emelkedik. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma csökken, ennek oka, hogy a szülők nem tesznek nyilatkozatot a halmozott hátrányos helyzetről.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi törvény 67/A. § meghatározza a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fogalmát.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények között egy fennáll;

a.) a szülő vagy családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együttnevelő mindkét szülőről a gyermeket egyedül nevelő szülőről, vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b.) a szülő vagy családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülő bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor Szt. 33 §. szerinti aktív korúak ellátására jogosult, vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapi álláskeresőként nyilvántartott személy,

c.) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a gyermekvédelmi törvény 67/A §. 1 bekezdés a.)-c.) pontjában meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll.

Veszélyeztetett az a gyermek, akinek testi, lelki, értelmi, erkölcsi fejlődését a szülő vagy a gondozó környezet nem biztosítja.

A gyermeket leginkább veszélyeztető tényezők Lajosmizsén 2015-ben

A veszélyeztetettség és hátrányos helyzet kialakulásának okai:

- munkanélküliség
- alkoholizmus
- szülői inkompetencia
- szülői agresszió
- alul iskolázottság
- pszichés és fiziológiai elhanyagolás mind a szülő, mind a gyermek esetében

- gyermekét egyedül nevelő családok számának emelkedése.

Az elsődleges jelző probléma esetén a gyermekvédelmi felelős felé az óvodapedagógus. A gyermekvédelmi munka elsődleges koordinátora a gyermekvédelmi felelős.

A veszélyeztetettség leggyakoribb tünetei a gyermekeknél:

- kommunikációs zavarok
- érzelmi-, értelmi lemaradás
- súlyos magatartás zavarok
- fáradékonyság
- mozgáskoordinációs problémák
- testi elhanyagolás
- alultápláltság
- érzelmi disszonanciák
- túlfokozott agresszió
- nem keresi a kapcsolatot társaival
- a közösségi élet szabályait nehezen fogadják el.

A gyermekvédelmi munka céljai

- Általános prevenciók tevékenységek az intézményt körülvevő szociális társadalmi környezet függvényében.
- A hátrányos helyzetű gyermekek felmérése, felzárkóztatása.
- A veszélyeztetett gyermekek feltárása, típusának mérlegelése, ez alapján, pedig a további teendők kidolgozása.
- Problémák feltárása, kezelése, megoldásokra való törekvés a gyermeki jogok érvényesítésének érdekében.
- A másság elfogadása, elfogadtatása másokkal is.
- A gyermekek testi- lelki egészségének megóvása, a családi nevelést kiegészítve.

Óvodapedagógusok feladatai:

- A prevenciók program keretein belül a gyermeki-szülői jogok megismertetése, illetve érvényesítése az óvodában.
- A családok helyzetének tapintatos feltárása.
- Bizalommal teli kapcsolat kialakítása a szülőkkel.
- Biztonságos, nyitott óvodai környezet kialakítása.
- Rendszeres kapcsolattartás az érintett gyermeke szüleivel.
- A támogató, segítő szervezetekkel és intézményekkel a gyermekvédelmi felelősök keresztül tervszerű, folyamatos és rendszeres kapcsolattartás.
- Gyors, pontos, szakszerű ügyintézés; szükség esetén külső segítség biztosítása.
- Családlátogatás, visszatérő családlátogatás a gyermekvédelmi felelős, az óvodapedagógusok, vagy a vezető óvónővel együtt.

Gyermekvédelmi felelős feladatai:

- Képviseli az intézményben a gyermek és ifjúságvédelmi szempontokat
- Szervezi, irányítja és elősegíti a gyermekvédelmi feladatokat
- Feladata a családdal pedagógussal együtt működve, hogy kiküszöbölje, a veszélyeztetett gyermekekre ható ártalmakat, megvédje őket testi, lelki, erkölcsi károsodástól

- Feljegyzi a nyilvántartásban a gyermekekkel és a családdal kapcsolatos intézkedéseket és azok eredményességét, ezt a feladatot a csoport óvónőivel végzi
- Folyamatosan ellenőrzi a nyilvántartásba vétel és megszüntetés okait
- Segíti az óvónőket a gyermekeknél felmerülő problémák megoldásában
- Szükség esetén családlátogatásokat végez az óvónőkkel együtt
- Javaslatokat tesz a különböző segélyezési formákra
- Részt vesz a gyermekvédelmi munka intézményi ellenőrzésében, értékelésében
- Havonta részt vesz a Családsegítő által szervezett eszmegbeszélő értekezleteken

Szervezési feladatok

- A hátrányos, halmozottan hátrányos, illetve veszélyeztetett gyermekek óvodai felvételének megszervezése, előzetes környezettanulmány elkészítése.
- A gyermekek rendszeres óvodába járásának ellenőrzése.
- A nevelőtestület, a gyermekvédelmi felelő feladatainak megjelölése.
- Családlátogatások alkalmával meggyőződés a hiányzások okairól, ezek megszüntetése.
- Szülők fokozottabb ösztönzése az óvodai szülői értekezleteken, rendezvényeken, való részvételen.
- A szülők segítése az eredményesebb szülői szerep betöltéséhez.
- Rendszeres tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről, fokozottabb együttműködés kialakítása a nevelőmunkában.
- A veszélyeztetett, hátrányos-, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásának szem előtt tartása minden csoportban.
- Együttműködés a Gyermekjóléti-, Családsegítő-, Védőnői Szolgálattal.
- Egyéni tehetséggondozás.
- Javaslat a védelembe vételre.

Tevékenységszervezőink

- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Családlátogatás, visszatérő családlátogatás
- Nyílt nap
- Közös kirándulások szervezése
- Fejlesztő, felzárkóztató programok (logopédia, fejlesztőpedagógia, gyógytorna)

Társszerveink, melyek a gyermekvédelem hatékony működését segítik elő:

Gyermekjóléti Szolgálat

Családsegítő Szolgálat

Gyámhivatal

Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola

Kollégium

Védőnői Szolgálat

Gyermekorvosok

Rendőrség

Művelődési ház-,és Könyvtár

Jelzőrendszer működése

Felmerülő eseteink 2015 évben

- gyermek testi higiéniájának elhanyagolása / 7 eset /

A gyermekek hajában rendszeresen serkét, élő tetűt találtunk.

Megtett intézkedések: a gyermek hajának azonnali lekezelése, a szülő értesítése, figyelmének felhívása a probléma kezelésére, megoldására. Jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

A gyermek ruházata piszkos, elhanyagolt, nincs rendszeresen fürdetve. Megtett intézkedések: szülő figyelmének felhívása a problémára, megbeszélés mit-hogyan kell tenni/ rendszeres ruhamosás, napi fürdetése a gyermeknek, körmök heti ápolása /, jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

– *szülői együttműködés hiánya / 3 eset /*

A gyermekek felnőtt felügyelet nélkül jöttek óvodába, senki nem kísérte be őket az óvodába. Megtett intézkedések: a szülő figyelmének felhívása a problémára, annak rendkívüli veszélyességére, jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

A tanköteles korú, iskolába menő nagycsoportos gyermek szülője nem jön be az óvodába a szükséges papírokat aláírni.

Megtett intézkedések: a szülő többszöri figyelmeztetése mennyire fontosak a határidők, jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

– *rendszeretlen óvodába járás / 8 eset /*

A gyermekek- bár hiányzásuk igazolt- nagyon sokat hiányoznak az óvodai nevelésből. Megtett intézkedések: a szülő figyelmének felhívása az óvodai nevelés fontosságára, jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

A védelemben vett gyermekek igazolatlanul hiányoznak az óvodából. Megtett intézkedések: az első hiányzási nap után megpróbáljuk a szülőt telefonon elérni, megtudni a hiányzás okát. Azonnali jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

– *nem az évszoknak megfelelő a gyermekek ruházata / 3 eset /*

A gyermekek vékony kabátban, sapka nélkül, vászoncipőben érkeztek az óvodába hideg esős, rossz idő esetén.

Megtett intézkedések: a gyermekek óvodai tartózkodása idején megpróbáltuk a hiányzó, évszoknak megfelelő ruhákkal pótolni a nem megfelelőket. A szülő figyelmének felhívása az évszoknak megfelelő, réteges öltöztetésre. Óvodai ruhagyűjtés megszervezése, hogy ilyen esetekben tudjunk ruházatot biztosítani a rászoruló gyermekeknek. Jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

– *szülők válás miatti konfliktusa / 1 eset /*

A kislány az édesanya elvitte az óvodából az édesapa tudta nélkül ismeretlen helyre.

Megtett intézkedések: jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

– *szülő mentális problémája / 1 eset /*

Az édesanya zavart állapotban érkezett a gyermekért az óvodába ebéd után. Minősíthetetlen hangnemben szólt a gyermekhez.

Megtett intézkedések: a szülő figyelmének felhívása arra, hogy megfelelő beszédstílust használjon gyermekével, valamint a délutáni pihenő időt tartsa tiszteltben. Jelzéssel éltünk a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

A hátrányos helyzetben lévő gyermekek társadalmi felzárkóztatása érdekében tett lépések

A 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet 39/D § (9) bekezdésének megfelelően kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program szerint szervezzük a hátrányos

és halmozott hátrányos helyzetű gyermekek nevelését. A Pedagógiai Program tartalmazza az óvodai integrációs programot is, amely az érintett gyermekek esélyegyenlőségét elősegíti. Célunk, hogy az óvoda körzetében valamennyi 3-7 éves gyermek rendszeresen járjon óvodába, ahol megfelelő minőségű óvodáztatással, tudatos óvodai nevelő, fejlesztő munkával biztosítjuk a gyermek fejlődését, segítjük a közösségbe való beilleszkedését. Együttműködő partneri kapcsolatot építünk a szülői házzal, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Szakmai Szakszolgáltatókkal, a Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola és Lajosmizse Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata.

- Részt vettünk A Gyermekjóléti Szolgálat karácsonyi Cipős doboz akciójában, illetve a Kéznyújtás Alapítvány karácsonyi ajándékozásában.
- Szerveztünk óvodán belüli ruhagyűjtést a rászoruló gyermekeknek valamint játék és könyvcsomagot állítottunk össze a rászoruló családoknak.
- Rendszeresen részt vettünk a Család-, és Gyermekjóléti Szolgálat által megrendezett gyermekvédelmi konferencián.

3.ca) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegysége gyermekvédelmi beszámolója
(Készítette: Hajdú Zoltánné Bölcsődei Intézményegység-vezető)

Lajosmizsén 2011 óta működik a Bölcsőde. A gyermekvédelmi feladatok ellátását a bölcsődében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, 1997. évi XXXI. törvény szabályozza.

A bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely az alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermek számára. A bölcsőde feladata a három éven aluli gyermekek gondozása-nevelése, harmonikus testi-szellemi fejlődésének segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.

Bölcsődébe a gyermek húszhetes korától vehető fel,

- a) harmadik életévének, sajátos nevelési igényű gyermek az ötödik életévének betöltéséig,
- b) annak az évnek az augusztus 31-éig, amelyben a harmadik életévét, a sajátos nevelési igényű gyermek az ötödik életévét betölti, vagy
- c) annak az évnek a december 31-éig, amelyben a gyermek szeptember 1-je és december 31-e között tölti be a harmadik életévét, ha a szülő, törvényes képviselő vállalja, hogy a gyermek ellátását a nevelési év végéig a bölcsőde biztosítja.

Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A bölcsődei felvétel rendje: Bölcsődébe felvehető, minden olyan kisgyermek, akinek szülei, nevelői, gondozói valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni ellátást. A gyermekvédelmi törvény az általános rendelkezéshez ad egy kiegészítő szabályt, miszerint előnyben kell részesíteni a felvételi eljárás során azon kisgyermeket, akinek szociális- vagy egyéb ok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei nevelés, gondozás. A továbbiakban a gyermekvédelmi törvény 42/A. §-a értelmében a bölcsődei felvételnél előnyben kell részesíteni azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője, vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő kérheti, egyéb esetekben a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:

- a területi védőnő,

- a házi gyermekorvos, vagy a házi orvos,
- a szociális ill. családgyógyozó,
- a gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság.

A szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményében javaslatot tehet a sajátos nevelési igényű gyermek bölcsödében történő korai fejlesztésére. A Gyvt. 94. § (5) bekezdése alapján a települési önkormányzat által fenntartott bölcsőde ellátási területe a település lakosságára terjed ki, kivéve, ha az intézményt társulás keretében tartják fenn, vagy ha az önkormányzat az ellátást szerződésben vállalta más önkormányzat lakosságára kiterjedően is.

- A gyermekeket leginkább veszélyeztető tényezők Lajosmizsén 2015-ben.

Bölcsődénkben jelenleg 25 fő, három éven aluli gyermek gondozása-nevelés folyik. Sajnos azt tapasztalom, hogy a korábbi évekhez képest egyre nehezebb körülmények között kénytelenek élni a családok. A bölcsődébe olyan családok gyermekei kerülnek felvételre, akik munkahellyel rendelkeznek, keresőtevékenységet folytatnak. Mégis, a szülők keresete olykor olyan alacsony, hogy nehézségeket okoz számukra a megélhetés, ezért rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülnek. Ezen gyermekek számának a növekedése érezhető a bölcsődénkben is. Míg 2014-ben 2 fő részesült rendszeres gyermekvédelmi támogatásban, addig 2015-ben már 5 fő volt a kedvezményre jogosult gyermekek száma.

Ezen gyermekek ingyenes bölcsődei ellátásra jogosultak, tehát mentesülnek a gondozási díj befizetése alól és napi négyeszeri, ingyenes étkezést biztosít számukra. Ezek a kedvezmények enyhítenek a családok mindennapos terhein. A 2015. szeptember 1-én hatályba lépett 2015. évi LXIII. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek (továbbiakban: Gyvt.) az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés kiterjesztése érdekében történő módosítása alapján, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek mellett ingyenes étkezést kell biztosítani a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek után, amennyiben tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek. Olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek. Olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegének 130%-át (2015. évben a 89.408 Ft-ot). Illetve, ha a gyermeket nevelésbe vették. Azt gondolom, hogy ez a rendelkezés azon családok számára is nyújt némi segítséget, ahol a gyermek nem jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénybevételére.

Szintén azt tapasztalom, hogy nő, a gyermeküket egyedül nevelő családok száma is. A bölcsőde megnyitásakor felvett gyermekek között nem volt olyan, akit szülője egyedül nevel, míg a 2015-ös évben két ilyen családnak is volt illetve van. Ez a tényező szintén megnehezíti a családok, így a bölcsődénkben nevelt gyermekek mindennapjait.

A családok problémáit megoldani nem tudjuk, de nagyban hozzá tudunk járulni ahhoz, hogy a gyermekek az intézményünkben eltöltött idő alatt, a korukhoz, a fejlettségükhöz mért legjobb gondozásban - nevelésben részesüljenek. A bölcsődénkben a gyermekek az életkoruknak megfelelő étkezésben részesülnek, amely kielégíti a tápanyagigényüket. A gyermekek számára biztosítjuk a koruknak és fejlődésüknek megfelelő, fejlesztő, esztétikus játékokat, a tiszta és higiénikus környezetet, a nyugodt, derűs, szeretetteljes légkört, a biztonságot nyújtó, állandó „saját” kisgyermeknevelőt, amelyek elengedhetetlen feltételei az egészséges érzelmi és szociális fejlődésnek. A kisgyermekkorban kapott ingereknek meghatározó szerepük van a gyermek egész életének alakulásában. Fentebb szemléltettem, hogy egyre nő azon családok száma, melyek ezeket a feltételeket otthon alig vagy egyáltalán nem tudja biztosítani gyermeke számára. Segítségnyújtás részünkről a szülőkkel való napi kapcsolattartás, a bizalmas kapcsolat kiépítése, a megfelelő kommunikáció, az információ csere, tehát a

kölcsönös párbeszéd kialakítása, melyek megléte esetén könnyebben nyújtható segítség a családok számára. A bölcsődébe kerülés első lépése a családok meglátogatása, amely a megismerkedésen túl, azt is szolgálja, hogy megismerkedünk a család életkörülményeivel és ezáltal, jobban megérthetjük élethelyzetüket is. Ezen kívül feladatunk még felderíteni a gyermekek fejlődését veszélyeztető okokat, amelyet a családlátogatás, a családi körülmények folyamatos nyomon követése segít elő. Fontosnak tartjuk a szülőkkel való kapcsolattartás fenntartását az intézményben eltöltött idő alatt, ezért rendszeresen tartunk szülői értekezleteket, ahol tájékoztatjuk a szülőket a családtámogatási formákról, minden hónapban tartunk egy családi délutánt, ahol a gyermekek a szüleikkel vesznek részt az aktuális programokon. Tartunk szülőcsoportos beszélgetéseket is, ahol a családokat érintő problémákat dolgozzuk fel, egy a témában kompetens szakember segítségével. Az intézmények közötti kapcsolattartás érdekében a szülőcsoportos beszélgetésre meghívót kapnak a védőnők és az intézmény vezetője.

- A jelzőrendszer működése

2015 évtől kezdve veszek részt a Gyermekjóléti Szolgálat jelzőrendszeri munkájában. Tapasztalatom a jelzőrendszer működésével kapcsolatban pozitív. A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai rendszeresen tartanak szakmaközi megbeszéléseket, biztosítva ezzel a jelzőrendszer működését. Így koordinálni tudja azon szakemberek együttműködését, akik Lajosmizsén bármilyen formában, munkájuk révén kapcsolatba kerülnek gyermekekkel és családokkal. Hasznosnak ítélem ezeket a megbeszéléseket, találkozókat, hiszen így betekintést nyerhetek más intézmények, más korosztályt érintő problémáiba. Tapasztalhatom a jelzőrendszer jó működését, hiszen a felmerülő problémákra a legtöbb esetben azonnal megoldást találnak, illetve kínálnak a szakemberek. A 2015-ös évben a Gyermekjóléti Szolgálat által havonként tartott, szakmaközi megbeszélésein részt vettem.

A Bölcsőde vezetőjeként szerencsésnek mondhatom, nem csak a 2015-ös évet, hanem a korábbiakat is, hiszen nem kellett jelzéssel élnünk illetve élnem a Gyermekjóléti Szolgálat felé. Ami arra enged következtetni, hogy a bölcsődébe felvett gyermekek olyan családokban nevelkednek, amelyek mentesek a gyermekeket veszélyeztető tényezőktől, például a családon belüli erőszak bármely formájától, esetlegesen az elhanyagolástól, bántalmazástól.

2015. évben került bölcsődénkbe felvételre egy gyermek, aki 2014. évtől testvéreivel együtt védelembe van véve, az apa szenvedélybetegsége és a szülők párkapcsolati problémái miatt. 2015-ben érkezett bölcsődénkbe egy Határozat a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatalától, mely szerint a kiskorúak védelembe vételét fenntartja. Ismereteim szerint a családdal kirendelt családgondozó foglalkozik. A bölcsődében a gyermek megfigyelésére különös gondot fordítunk, a szülőkkel napi kapcsolatban vagyunk, akik a szülői értekezleteken, a különböző programokon rendszeresen részt vesznek. A szülők tehát együttműködnek a kisgyermeknevelőjünkkel, tanácsot kérnek, ha kell, és megfogadják azt. A gyermek betegsége esetén a megfelelő ellátást, gondoskodást biztosítják számára.

- A hátrányos helyzetben lévő gyermekek társadalmi felzárkóztatása érdekében tett lépések.

Igyekszünk a szülőket a megfelelő információkkal ellátni, amelyek a családok segítségét irányozzák elő. Például, hogy hová, kihez fordulhatnak segítségért egy felmerülő probléma esetén. A bölcsődébe bekerült családokat ösztönözzük a segítségnyújtásra, olyan formában, hogy arra kérjük őket, hogy a kinőtt ruhaneműket, a megunt játékokat ajánlják fel a bölcsődének, így mi ezeket a legmegfelelőbb helyre juttatjuk el, azokhoz a bölcsődébe bekerült családokhoz, ahol ezzel is tudjuk segíteni a hátrányos helyzetben lévő gyermekeket.

A hátrányos helyzetű gyermekek számára megkülönböztetés nélkül próbálunk segítséget nyújtani. Azonos bánásmódban, figyelemben, szeretetteljes odafordulásban részesítjük őket. A különbség talán abban figyelhető meg, hogy a fejlesztésük, gondozásuk, nevelésük – persze a korosztálynak és az érettségüknek, fejlettségüknek megfelelően – célzottabb. Tapasztalatom szerint ezek a gyermekek jobban igénylik a felnőttek testközelségét, társaságát, a közös játékot, figyelmet. Ezen igények, ha megfelelően kielégülnek, akkor könnyebben indulnak el az önállósodás útján, mindenféle – a korcsoportnál jellemző - lemaradás nélkül. Gondozásuk során nagyobb figyelmet igényelnek a kisgyermeknevelőjüktől annyiban, hogy a testi higiénéjükre célzottabban figyelnek és kitérnek.

A bölcsődében odafigyelünk, nyomon követjük, rendszeresen dokumentáljuk a gyermekek megfelelő fejlődését. Amennyiben rendellenességet, vagy egyéb problémát észlelünk, felvesszük a kapcsolatot a Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve jelzéssel élünk a védőnők és a bölcsőde orvosa felé.

Célunk továbbra is az, hogy a bölcsődébe felvételre kerülő gyermekek a koruknak megfelelő, legjobb ellátásban részesüljenek. Ehhez, nélkülözhetetlen a megfelelő végzettséggel és hivatástudattal rendelkező szakemberek munkája, akik a szaktudásukkal és hozzáállásukkal az emberi kiteljesedés alapjait nyújtják a bölcsődéseink számára.

3.cb.) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézményének gyermekvédelmi beszámolója

(Készítette: Szarkáné Jurászik Zita tagintézmény vezető, Kovács Zsuzsanna Mária gyermekvédelmi felelős)

Az óvoda gyermek- és ifjúságvédelmi rendszerének működéséért az óvoda vezetője felelős. Az ő munkáját segíti a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős Kovács Zsuzsanna Mária, és aktívan részt vesz minden óvodapedagógus. A helyi óvodai nevelési program tartalmazza a gyermekvédelmi munka azon alapvető feladatait, melyet célul tűzött ki a hátrányos és veszélyeztetett gyermekek segítésére.

1. Demográfiai mutatók:

Az óvodába járó gyermekek száma 2015. szeptemberében 43 fő.

Az óvoda létszáma változott a nevelési év során, 6 fő október 1-i statisztika után iratkozott be és kezdte meg az óvodát. Így létszámunk 49 főre nőtt.

2. Az önkormányzat által nyújtott ellátások:

A szociálisan anyagilag hátrányos gyermekek száma 4 fő (ennyien nyilatkoztak hivatalosan) azaz a teljes létszám 8%-a. Továbbra sincs veszélyeztetett kategóriába sorolható gyermekünk.

Kedvezményes étkezésben részesülők adatai:

- 100%-os kedvezmény: 45 fő

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások:

- Több odafigyelést, nagyobb toleranciát tanúsítunk ezen gyermekek irányába, segítve ezzel a testi-lelki, és értelmi felzárkóztatásukat.
- A sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű gyermekkel csoporton kívül egyénileg is foglalkozunk.

- Szülői értekezleteken, és családlátogatások alkalmával nevelési problémák, magatartási zavarok rendezéséhez segítséget nyújtunk.
- Rendszeres kapcsolatot tartunk a Lajosmizsei Gyermekjóléti Szolgálattal, szükség esetén kérjük a segítségüket.
- Külső szakember segítségét is kérjük a legproblémásabb esetekben.
- Ruhákat gyűjtünk a rászoruló családok részére.
- Az Önkormányzattól rendszeres gyermekvédelmi támogatást kapnak.
- Karácsonykor egy helyi család felajánlásával hentesárut osztottunk szét a rászoruló családok között, a megfelelő higiéniai előírásokat szem előtt tartva, valamint több család közreműködésével szintén karácsonykor játékokat, könyveket ajándékoztunk a szegényebb családok részére.
- Részt vettünk a Lajosmizsei Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett Cipősdoboz-akcióban is.
- Délutánonként óvodánkban foci, zenei tehetséggondozás, mozgás foglalkozásokat tartunk díjmentesen, amelyekre a hátrányos helyzetű gyermekeket is várjuk.

4. Jegyzői hatáskörben tett intézkedések:

2015. szeptemberétől nincs se veszélyeztetett, se védelembe vételi határozattal rendelkező kisgyermekünk, így jegyzői intézkedésekre sem került sor.

6. Jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai:

Az intézmény gyermekvédelmi felelőse rendszeresen részt vesz a jelzőrendszeri értekezleteken Lajosmizsén. Megbeszéljük az aktuális problémákat, és segítséget kap azok megoldásában. Figyelemmel kísérik a problémás eseteket, és visszajelzést adnak a tapasztalataikról, intézkedéseikről.

Probléma esetén a gyermekvédelmi felelős a csoportbeli óvónővel kimegy családot látogatni, és ha a szülővel nem jut megegyezésre, nem történik változás, a családsegítő segítségét kéri.

A védőnőkkel is pozitív az együttműködésünk, rendszeresen szűrték a gyermekeket, sok segítséget kaptunk és nyújtottunk is egymás munkájában.

Ebben a nevelési évben a Nevelési Tanácsadó 4 gyermeket (2 fő októberi statisztikában benne volt, 2 fő későbbi) sorolt BTMN kategóriába, 2 gyermekünk(1 fő októberi statisztikába 1 fő későbbi) pedig SNI a besorolást kapott a Szakértői Bizottság véleménye alapján. Ők a határozatok alapján megkapják az előírt, szakemberek által biztosított fejlesztéseket.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok megfogalmazása:

Pedagógiai Szakszolgálat keretein belül logopédus foglalkozik helyben a beszédhibás gyerekekkel. Szeretnénk, ha továbbra is megmaradna ez az ellátás, mert a szülőknek is segítség, hogy ingyenes és nem kell utazni a gyermekkel.

A Nevelési Tanácsadó gyógypedagógusa is helyben végzi a vizsgálatait, szintén a szülők örömeire. A munkája diagnosztikai jellegű, tanácsokat kapunk a gyermekek fejlesztéséhez is. Szeretnénk, ha ez továbbra is így működne.

A gyógypedagógiai feladatokat a kecskeméti Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani Intézmény szakembere látja el helyben heti egy alakommal, ami szintén nagy segítség a szülőknek.

3.d.) A Fekete István Sportiskolai Általános Iskola beszámolója a gyermekvédelmi tevékenységéről - Lajosmizse:

(Készítette: Sápi Tiborné – Igazgató)

- A gyermekeket leginkább veszélyeztető tényezők Lajosmizsén 2015-ben az általános iskola tapasztalata alapján
 - szülő nem tartja a kapcsolatot az iskolával
 - szülői elhanyagolás
 - alulszocializáltság
 - alapvető higiénia hiánya
 - visszatérő fejtetvesség
 - felszerelési hiány a gyermeknél
 - gyámi kötelezettségek elmulasztása
 - iskolai hiányzások nagy száma (igazolások kérése az orvosoktól)
 - családon belüli erőszak

Saját hatáskörben a fentiek kiküszöbölésére tett tevékenységeink:

- kapcsolatfelvétel
 - o szülővel
 - o Családsegítő Szolgálattal/Gyermekvédelemmel
- A jelzőrendszer működésének értékelése
 - Kíváncsian várjuk, hogy milyen változások következnek be a védelembe vett tanulóinkkal kapcsolatban, kiknek gondozása a kecskeméti Család-és Gyermekjóléti Központozhoz került
 - A szakmaközi megbeszéléseket hasznosnak tartjuk, ha minden érintett fél képviselője jelen van
 - Mindegyik szakmaközi megbeszélésen az iskola képviselője megjelent
- A 2015-ös évben 47 jelzéssel éltünk a Szolgálat felé, melyek tárgya megegyezik az első pontban leírtakkal
 - problémák megoldásához javaslatok
 - o törvényi szabályzók meghozatala, mint pl. az igazolatlan hiányzások esetében is él (visszatartó erő a családi pótlék megvonása)
 - o kötelező kapcsolattartás az iskolával (ennek hiányában szankciók)
 - o nagy probléma mindig ugyanazon családok gyermekeinek esetében a nem megfelelő higiénias állapot, valamint a visszatérő fejtetvesség (a szokásos eljárás, konkrétan tetűirtószer javaslata, annak átadása, védőnői papírok kiküldése többszörösen,) hatástalanok. 1-2 hétig tünetmentes a család, majd ennek eltelté után minden kezdődik előlről.
 - o ÁNTSZ hatékonyabb segítsége
 - o Az iskola a problémát érzékeli, jelzünk, az ezzel kapcsolatos ránk háruló feladatokat elvégezzük, de a probléma sokszor több éven keresztül is fennáll. **Mi a hatékony megoldás? Erre mi is, iskolai szinten szeretnénk megnyugtató választ kapni, és eredményeket konstatálni.**

(Ilyen osztályokból gyermekük távozásának kilátásba helyezését jelzik szülők (érthető módon), ha nincs hathatós megoldás)

- Családon belüli erőszak
 - nevelőszülő bántalmazta a gyermeket; orvoshoz vittük, és jeleztük a Gyermekjóléti Szolgálatnak az esetet
 - kiskorú veszélyeztetése családon belül (terhesség)
- Hátrányos helyzetben lévő gyermekek társadalmi felzárkóztatása érdekében tett lépések
 - e tanulóink számára egész napos iskolát biztosítunk (, napközivel, tanulószobával, felzárkóztató foglalkozásokkal, korrepetálásokkal, tehetséggondozó programokkal, versenylehetőségekkel)
 - szociális rászorultság alapján ingyenes tankönyvellátásban részesülnek
 - a számukra járó/igénybe vehető szokásos ellátáson felül (tízórai, ebéd, uzsonna) iskolatej és iskolagyümölcs programban is részt veszünk, melyből részesednek napi szinten ezen tanulók is
 - ruha, cipő hiány esetén jelzünk a Gyermekjóléti Szolgálatnak
- Együttműködés a jelzőrendszeri tagoktól
 - együttműködésünk a Gyermekjóléti Szolgálat valamennyi tagjával kimondottan jó
 - minden esetben a segítségünkre voltak
 - számítunk továbbra is a segítségükre, és az iskola is hasonló partnerséget tud felajánlani az elkövetkezendőkre

Megjegyzés: Továbbra is javaslom az együttgondolkodást városi szinten az alábbiakban, melyekről már tavalyi beszámolómban is írtam, és megoldás hiányában ismét jelzéssel élek:

- Közös gondolkodás helyi szinten abban (iskola, Családsegítő Szolgálat, Gyermekvédelem; Védőnői hálózat, Önkormányzat, stb.), hogyan, hol, mi módon, milyen szabályzók, törvényi háttér égíse alatt, mit lehetne tenni a nem megfelelő higiéniai paraméterekkel bíró tanulókkal, hogy a közösségi normáknak megfelelően járjanak napi szinten iskolába, ahol minimum 5-6, esetleg naponta 8 órát is közösségben töltenek el (*feltételek megteremtése, megteremthetőségének jogi háttere: tisztálkodási lehetőség? iskolai váltóruha? helyszín? személyzet erre a feladatra? személyiségjogok? egészségügy? gyermekvédelem? szülők? iskola?*), valamint fejtetvesség problémájának megoldása.
- Szülői elhanyagolás elkerülése érdekében hatásosabb törvényi szabályzókra javaslattétel (birság, stb.)

3. da.) A Fekete István Sportiskolai Általános Iskola Felsőajosi Tagintézményének beszámolója a gyermekvédelmi tevékenységéről:

(Készítette: Osbáth Barna – tagintézményvezető / Varga Klaudia – gyermekvédelmi felelős)

Helyzetkép:

Iskolánk létszáma 74 fő. Veszélyeztetett tanulónk nem volt. Hátrányos helyzetű 1 tanulónk, halmozottan hátrányos helyzetű tanulóval nem tudunk.

A gyermekeket leginkább veszélyeztető tényezők:

A gyermekeket leginkább veszélyeztető tényező Felsőlajoson a családok kilátástalansága a munkanélküliség miatt.

Minden tanévben tartunk jótékonyági ruhabörzét, ahol szinte fillérekért juthatnak szülők és gyermekek is ruhákhoz. Az iskolai bálak szervezése is lényegében e célt szolgálja.

A jelző rendszer működésének értékelése:

Az évközi jelzőrendszeri megbeszéléseket rendkívül hasznosnak tartom. Sok hasznos tippet és ötletet kapok. Azért tartom nagyon hasznosnak, mert megtanulom, mire kell odafigyelni a gyermekekkel kapcsolatban, mik azok a jelek, amik arra utalhatnak, hogy esetleg gond van. Szakmaközi megbeszéléseken kb. 10 alkalommal vettem részt.

Jelzéssel 2015-ben nem éltem a Szolgálat felé. Nem volt szükség intézkedésre kiskorú védelmével kapcsolatban, illetve nem tapasztaltam eddig semmiféle olyan problémát, ami miatt kellett volna intézkedni.

Rendőrség vonatkozásában

Szabálysértést vagy bűncselekményt elkövetett 18 év alatti nem volt 2014-ben. Drog, vagy drognak nem minősülő egyéb szer használatról nincs tudomásom az iskolás gyermekek körében.

Az oktatási és nevelési intézmény vonatkozásában a hátrányos helyzetben lévő gyermekek érdekében tett lépések:

A hátrányos helyzetű gyermekek 100% - a napközis ellátásban részesül, így napi háromszori étkezés biztosítva van, ezért az ellátásért fél térítési díjat fizetnek.

Ruhagyűjtést szervezünk, a rászoruló gyermekek kapják meg a begyűjtött, jó állapotban lévő ruhákat, cipőket.

A tankönyvtámogatás rendjéről szóló törvény szerint az arra rászorulóknak ingyenes tankönyveket kapnak.

Úszótábort és a nyári napközi ellátást anyagilag segíti Felsőlajos község Önkormányzata. A nyári napközi ellátás azoknak a szülőknek nyújt segítséget, akik a nyári szünetben nem tudják gyermekük felügyeletét biztosítani. A gyermekek az iskolában hétköznapokon reggel fél 8-tól délután fél 5-ig tartózkodhatnak, ahol 3-szori étkezést biztosítunk számukra.

Az osztálykirándulásokon minden tanuló részt vesz. Ezek alkalmával olyan élményeket kapnak a gyerekek, amelyeket a szülők nem tudnak megadni. Amennyiben az anyagiak befizetése problémát jelent, osztálypénzből támogatják annak a gyereknek a kirándulását.

Szakköreink ingyenesek, így nem zárjuk ki azokat a gyerekeket, akik szeretnék tovább fejleszteni tudásukat, képességeiket, de anyagilag a szülő nem bírja fizetni.

Iskolánkban működő Közkönyvtár szolgáltatásai ingyenesek, így mindenki számára biztosítani tudjuk a művelődés lehetőségét könyvek, folyóiratok, hanghordozók, VHS, CD, DVD formátumú anyagok, valamint az internet és a számítástechnika lehetőségeit kihasználva.

4.a.) A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai - Lajosmizsén
(Készítette: Konta Anita Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal- Igazgatási Csoport)

A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi szakterületen végzett szakmai ellenőrzésre a tavalyi év során nem került sor.

4.b.) A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai - Felsőlajoson
(Készítette: Szivós Antalné Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal
Felsőlajosi Kirendeltség vezető-főtanácsos)

Az elmúlt évben felügyeleti szerv által végzett ellenőrzés nem volt.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

Az elmúlt évben a lajosmizsei gyermekek 8,6%-a vagy alapellátásban részesült vagy védelembe vett vagy nevelésbe vett gyermek volt, ez mindösszesen 211 gyermeket jelentett, és a korábbi évekhez képest rendkívül nagymértékű az emelkedés.

Az egyes beszámolók részletesen megfogalmazzák javaslataikat, jövőbeni céljaikat, a legfontosabb cél azonban az lenne, hogy a gondozást igénylő (gondozásban lévő gyermekek száma jelentős mértékben csökkenjen.

	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év
Gondozásban lévő gyermekek száma (fő)	142	158	193	188	145	156	211

6. a) A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

Beszámoló a Lajosmizse Rendőrőrs gyermekjóléti tevékenységéről - **Lajosmizse**

(Készítette: **Becsei Gábor r. őrgy.**)

A rendőrség munkája során veszélyeztetett gyermekekkel a tárgyévben leginkább a fiatalkorú szabálysértést, illetve bűncselekményt elkövetőkkel került kapcsolatban. Az esetekről írásban teszünk jelzést a szolgálat felé.

2015. évben Lajosmizsén szabálysértést elkövető személyek közül 1 gyermekkorú, valamint 5 fiatalkorú személy ellen folytattunk eljárást. A gyermekkorú tekintetében tulajdonelleni szabálysértés, a fiatalkorúak esetében tiltott prostitúció miatt.

A 2015. évben a Lajosmizse Rendőrőrsön 4 fiatalkorú és 3 gyermekkorú sérelmére elkövetett bűncselekmény során rendeltek el nyomozást. A gyermekkorúak tekintetében tulajdonelleni, és kiskorú veszélyeztetése bűncselekmények, a fiatalkorúak tekintetében pedig testi sértés bűncselekménye miatt.

A 2015. évben Lajosmizse illetékességi területén gyermekkorú bűnelkövetővel kapcsolatban nem folytattunk eljárást. Fiatalkorúak esetében összesen 6 személlyel szemben vádemeléssel került befejezésre az eljárás, melyek kizárólagosan tulajdon elleni bűncselekmények körébe tartozó lopás vétségek és büntettek voltak.

Lajosmizse Rendőrőrsön tárgy évben több alkalommal folytatott nyomozást kábítószerrel, illetve prekuzor anyagokkal kapcsolatban nyomozást, melyek legfőképp személyi, és tárgyi bizonyítékok hiánya miatt megszüntetésre kerültek.

A munkánk során kollégáink 9 alkalommal vonultak családon belüli erőszak színhelyére intézkedni. Az intézkedések során amennyiben a szép szó elég tájékoztatással, vagy ideiglenes távolságtartás intézményét alkalmazzák, mely 6 esetben fordult elő. Ezen esetek közül egy alkalommal az ideiglenes távolságtartó határozatot többször megsértő személlyel szemben őrizetbe vételre került sor, mely eljárás bíróság elé állítással fejeztük be. A családon belüli erőszak egy gyermekkorú személyt érintett.

Hatóságom a problémát fiatalkorúak a pszichotróp – kábítószernek, illetve kábítószernek még nem minősülő anyagok - anyagok fogyasztásával kapcsolatban látja, amely sajnos oka, részben a vagyon elleni bűncselekményeknek, mivel ezen szerek anyagi fedezetét ebből állítják elő. Ezen anyagok fogyasztásának csökkenésével a vagyonelleni bűncselekmények száma is csökkenhetne.

Megoldás lehetne a fórumok, előadások megtartása a veszélyeztetett fiatalok körében. Ezen fórumokon meg lehetne közelíteni több oldalról a fogyasztás ártalmait. A rendőrség ezen fórumokhoz, előadásokhoz az előadókat tudná biztosítani. A családsegítő szolgálat oly módon tudná segíteni, hogy a célközönségben az előadásokat meghirdetné, a helyet biztosítaná. A többi jelzőrendszeri tagok részéről pl. az orvosok – segítség lenne, ha tudnának beszélni a rendszeres fogyasztók leépüléséről halál esetekről – .

A rendőrség álláspontja szerint a lehetőségekhez mérten jól működik a Gyermekjóléti szolgálat a továbbiakban is szükséges a közös szolgálat iskolaidőben az tanórákról távolmaradó gyermekek ellenőrzése.

6. b) A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

Beszámoló a Lajosmizse Rendőrőrs gyermekjóléti tevékenységéről - Felsőlajos
(Készítette: *Becsei Gábor r. őrgy.*)

A rendőrség munkája során a leginkább a családon belüli erőszak – szülők veszekedése - során jelenlévő gyermekek kerülnek veszélyeztetett helyzetbe, továbbá a fiatalkorú bűnelkövetők, valamint a kiskorú sértettek. Ezen esetekben, írásban teszünk jelzést a szolgálat felé.

A jelzőrendszeri konferenciák, megbeszélések hasznosak az új ismeretanyag elsajátításra, az információ cseréjére, a gyermekek veszélyeztetettségének felmérésére, okának megszüntetésére.

A Fekete István Általános Iskola Felsőlajosi Tagintézményében előadás keretében oktatásra került a 2. 3. 4. osztályos tanulók az interneten elkövethető bűncselekmények, illetve a sértetté válás folyamatáról, továbbá tervben van a helyes közlekedésnek az oktatása. A településen fiatalkorú bűnelkövető 2015. évben nem volt.

A rendőrség álláspontja szerint a lehetőségekhez mérten jól működik a Gyermekjóléti szolgálat a továbbiakban is szükséges a közös szolgálat iskolaidőben az tanórákról távolmaradó gyermekek ellenőrzése.

A Felsőlajos településen jó kapcsolat Rendőrség és az önkormányzat között, továbbá jó kapcsolatot ápol és közös szolgálatot lát el a helyi jelzőőrökkel, amely a terület közbiztonságát javítja.

A rendőrség részéről javaslat a gyermekvédelemmel kapcsolatban.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogrevenió stb.)

A civil szervezetekkel történő kapcsolattartást az egyes beszámolók taglalják.